

F-171
1978

საქართველოს სსრ პანათლების სამინისტრო
МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

პრიკაზებისა და ინსტრუქციებისათვის

З А О З У З О

СБОРНИК ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИИ

№ 11

БРЮМЕР — НОЯБРЬ

რედაქტორი გ. ჭურციაძე
ტექნიკური ა. ბაკურაძე
კორექტორი ლ. დოლიძე.

გადაეცა ასაწყობად 24/X-78 წ.; ხელმოწერილია დასაბეჭდად 11/I-79 წ.;
ანაწყობის ზომა 6×9 ; ქაღალდის ზომა 60×84 ; ნაბეჭდი თაბახი 5,4;
სააღრიცხვო-საგამომცემლო თაბახი 4,20;

უ ფ ა ს მ

შეკვეთა № 1067;

უ ე 06506

ტირაჟი 5000

Типография Республиканского научно-методического центра
воспитательной работы, ул. Нуцубидзе № 7.

აღმზრდელობითი მუშაობის რესპუბლიკური სამეცნიერო-მეთოდური
ცენტრის სტამბა, ნუცუბიძის ქ. № 7.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს პოლევილის
 1978 წლის 29 დეკემბრის

გ ა დ ა ზ ფ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

რუსული და უცხოური ენების სწავლების სრულყოფის
 მიზნით პედაგოგიური ექსპერიმენტის მიმღინარეობის
 შესახებ

F-4523

გაეცნო რა ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიკის მეცნიერებათა
 სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მიერ თბილისის 1-ლ ექსპერი-
 მენტულ, 147-ე, მცხეთის რაიონის მუხრანისა და ქ. ბათუმის 22-ე
 საშუალო სკოლებში 1977—1978 სასწავლო წელს რუსულ და უც-
 ხოურ ენებში გაკვეთილების კონცენტრირებულად ჩატარების ერთი
 წლის შედეგებს; საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კო-
 ლეგია მიზანშეწონილად მიიჩნევს ექსპერიმენტის გაგრძელებას.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ

გ ა დ ა ზ ფ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა:

1. თბილისის 1-მა ექსპერიმენტულმა, 147-ე, მცხეთის რაიონის
 მუხრანის, ქ. ბათუმის 22-ე საშუალო სკოლებში (ჭმ. ამ. მ. კობახი-
 ძე, ა. ჩაფიძე, ქ. ქოქისაძე, მ. დიანამიძე) კვლავაც მტკიცედ იხელ-
 მძღვანელონ რუსული და უცხოური ენების სწავლების სრულყო-
 ფის მიზნით პედაგოგიური ექსპერიმენტის ჩატარების შესახებ" სა-
 ქართველოს სსრ განათლების მინისტრის 1977 წლის 31 ოქტომბრის
 № 747 ბრძანებით.

2. რუსულ და უცხოურ ენებში გაკვეთილების კონცენტრირებუ-
 ლად ჩატარების ექსპერიმენტი მიმღინარე სასწავლო წელს გაგრძელ-
 დეს იმავე კლასებში, სადაც გასულ წელს ტარდებოდა, მასწავლებე-
 ლთა იმავე შემადგრნლობით, ხოლო ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგო-
 გიკის მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითმა ინსტიტუტმა ხელ-
 მძღვანელობა და ზედამხედველობა გაუწიოს იმ კლასების მასწავ-
 ლებლებს, სადაც ექსპერიმენტი მიმღინარე სასწავლო წლიდან
 იწყება.

მხედველობაში იქნას მიღებული, რომ აღნიშნულ საკითხზე არ-
 სებობს ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიკის მეცნიერებათა სამეცნი-
 ერო-კვლევითი მსტიტუტის დირექტორის 1978 წლის 25 სექტემბ-
 რი. მარჯვნის ს. ქ. ს. ს. ს. 3

რის ბრძანება № 140.

3. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ი. გოგებაშვილის სახ. პედაგოგიკის მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითმა ინსტიტუტმა (ამხ. გ. საყვარელიძე):

— შეაჯამოს ამ მიმართებით ჩატარებული ორი წლის მუშაობის შედეგები და 1979 წლის ივნისისათვის წარმოადგინოს წინადადებები ექსპერიმენტის შემდგომი გაგრძელებისა და გაფართოების მიზან-შეწონილობის თაობაზე. შეიმუშაოს მეთოდიკური მითითებები და რეკომენდაციები რუსული, და უცხოური ენების კონცენტრირებულად სწავლების საკითხებზე.

4. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სახელმძღვანელოებისა და საბიბლიოთეკო ფონდების სამსართველომ (ამხ. პ. თუთებერიძე) 1979—1980 სასწავლო წლისათვის უზრუნველყოს მეთოდიკური მითითებების გამოცემა ამ საგნების ექსპერიმენტორი მასწავლებლებისათვის.

5. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამართველომ (ამხ. გ. ფანჩულიძე) განახორციელოს კონტროლი აღნიშნული ბრძანების შესრულებაზე.

კოლეგიის თავმჯდომარე

უ. ობოლაძე

მინისტრის მოადგილე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს

1978 წლის 18 ოქტომბრის

ბრძანება № 671

რესპუბლიკის სპეცსკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების აღსაზრ-დელთა მხატვრული თვითმოქმედების დათვალიერების შედეგების
შესახებ

რესპუბლიკის სპეცსკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების მოსწავ-ლეთა გამოფენამ სახვით ხელოვნებაში და მხატვრული თვითმოქმე-დების II რესპუბლიკურმა დათვალიერებამ, რომელიც მიმდინარე წლის 19-დან 21 მაისამდე მაღალ მხატვრულ და იდეურ ღონებები ჩა-ტარდა ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბ-ლიკურ სასახლეში ცხადყო, რომ სპეცდაწესებულებათა პედაგოგი-ური კოლექტივები მდ ბოლო დროს უკეთ წყვეტენ ანომალურ ბავ-შვთა ნაკლის კორექციისა და სოციალური აღაპტაციის საკითხებს არამარტო სწავლების, არამედ კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუ-შაობის პროცესშიც.

აღნიშნულ ღონისძიებაში მონაწილეობა მიიღეს რესპუბლიკის ცველა სპეცსკოლისა და სკოლა-ინტერნატის საგუნდო და ქორეო-გრაფიულმა, ვოკალურმა და ინსტრუმენტულმა კოლექტივებმა, სას-კოლო დრამატულმა წრეებმა, ინდივიდუალურმა შემსრულებლებმა, მომღერლებმა, მოცეკვავეებმა, დეკლამატორებმა, სახვითი და გამო-ყენებითი ხელოვნების მოყვარულებმა.

თვითმოქმედი კოლექტივების დათვალიერებაში განსაკუთრებუ-ლი წარმატება ხვდათ წილად თბილისისა და ქუთაისის ყრუ-ბავშვთა სკოლა ინტერნატების (ამს. ამს. ზ. უკლება, ლ. ჯანუა); ქ. თბილისის უსინათლო და სუსტადმხედველ ბავშვთა სკოლა-ინტერნატების (ამს. ამს. თ. აღამაძე, ნ. პატარიძე), სიღნაღისა და ახალციხის დამხმარე სკო-ლა-ინტერნატების (ამს. ამს. შ. მახაშვილი, ქ. ხარშილაძე), კოხნარის

დამხმარე სკოლა-ინტერნატის (ამს. კ. კვინტრაძე), ქ. თბილისის სმენადაქვეითებული და დამხმარე სკოლების (ამს. იმს. ა. წერეთელი, ა. ფიფა), ქ. თბილისის 1-ლი (ამს. მ. ღუდუჩავა), ბუნიკაურის (ამს. მ. კობიაშვილი) და გუმათის დამხმარე (ამს. რ. მოწონელიძე) სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელებს.

მხატვრულ ნაეკონიატთა შესრულების ორიგინალური მანერითა და ხარისხით გამოირჩეოდნენ ქ. თბილისის 1-ლი და მე-2 დამხმარე, ქუთაისის სმენადაქვეითებულ და თბილისის ყრუ, აგრეთვე სუსტადმხედველ და უსინათლო ბავშვთა სკოლა-ინტერნატებისა და სოხუმის დამხმარე სკოლის მოსწავლეთა ნამუშევრები.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე,

ვ გ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. სპეცსკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების მხატვრული თვითშემოქმედების II რესპუბლიკურ დათვალიერებაში მოპოვებული წარმატებებისათვის გამოიცხადოთ მაღლობა სპეცსკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების დირექტორებს: ლ. ჯანუას, თ. აღამაძეს, ნ. ბატორიძეს, ზ. უკლების, ა. ფიფას, ა. წერეთელს, შ. მახაშვილს, კ. ხარშილიძეს, გ. კვინტრაძეს, მ. ღუდუჩავას, მ. კობიაშვილს, რ. მოწონელიძეს, რ. ბიგვაგას და ლ. მერინოვას.

2. დაჯილდოვდნენ „საქართველოს სსრ სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნით სპეცსკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების ის მასწავლებლები და აღმზრდელები, რომლებმაც გამოიჩინეს განსაკუთრებული მონდომება და უზრუნველყველების მოსწავლეთა მხატვრული თვითშემოქმედების მაღალი დონე.

3. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველომ (ამს. თ. ნიკოლაი-შვილი) უზრუნველყოს რესპუბლიკის სპეცსკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების აღსაზრდელთა მხატვრული თვითმოქმედების რესპუბლიკური დათვალიერების რეგულარული და ორგანიზებული ჩატარება.

4. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგების მთავარმა სამმართველომ (ამს. თ. კერესელიძე) რესპუბლიკის სპეც-

სკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების საჭიროებისათვის, სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოს განაცხადის მიხედვით, გამოყოს საჭირო მასალები აღნიშნული ღონისძიების მაღალიდეულ და მხატვრულ ღონეზე მომზადებისა და ჩატარების უზრუნველსაყოფად.

მინისტრის მოადგილე

უ. ობოლაძე

1. ქ. თბილისის ყრუ ბავშვთა სკოლა-ინტერნატი — რ. პავლოვა,
მ. ქუთათელაძე, ლ. ბაიხოძე
2. ქ. თბილისის სმენადაქვეითებულ ბავშვთა სკოლა-ინტერნატი —
გ. ხუფაცარია, ე. ბერიძე, ე. მუგირი
3. ქ. თბილისის უსინათლო ბავშვთა სკოლა-ინტერნატი — ნ. კა-
პანაძე, ი. ცქიტიშვილი, ა. მოღრეკილაძე
4. ქ. თბილისის სუსტადმხედველ ბავშვთა სკოლა-ინტერნატი —
რ. დრიაევი, ც. უგულავა, ლ. ზაუტაშვილი, ე. კოქ-
ლაშვილი
5. ქ. თბილისის № 1 დამხმარე სკოლა-ინტერნატი — ლ. გელაძე,
ნ. ფოფხაძე, ვ. მიქაძე
6. ქ. თბილისის № 2 დამხმარე სკოლა-ინტერნატი — ლ. სორია
7. ქ. თბილისის დამხმარე სკოლა — გ. ავეტისოვი, ჟ. კვეზერელი,
ი. ხატეიშვილი
8. ქ. ქუთაისის ყრუ ბავშვთა სკოლა-ინტერნატი — ე. გოცირიძე,
გ. ქიშმარეიშვილი, ი. გაბრიჩიძე, გ. კოპალიანი
9. სილნალის დამხმარე სკოლა-ინტერნატი — მ. ზურაბაშვილი,
ნ. ჯოხარიძე
10. ახალციხის დამხმარე სკოლა-ინტერნატი — ა. თამარაშვილი,
რ. აბისოლიომონიანი
11. სოხუმის დამხმარე სკოლა — ა. შეპტუნი
12. მიუსერის დამხმარე სკოლა-ინტერნატი — რ. ტარბა
13. გუმათის დამხმარე სკოლა-ინტერნატი — ნ. ბოჭორიშვილი,
მ. ფხავაძე, თ. ტყაბლაძე
14. ბუნიეაურის დამხმარე სკოლა-ინტერნატი — ქ. ბუხრაშვილი,
მ. პაპიჯანოვი
15. ქოხნარის დამხმარე სკოლა-ინტერნატი — ზ. სიხარულიძე,
მ. თოდუა, დ. თოდუა

ПРИКАЗ МІНІСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНІЯ

ГРУЗИНСЬКОЇ СРСР № 671

13 жовтня 1978 року

О результататах смотра художественной самодеятельности воспитанников спецшкол и школ-интернатов республики

В Республиканском Дворце пионеров и школьников им. Б. Дзнеладзе с 19 по 21 мая текущего года проводилась выставка изобразительного искусства и II Республиканский смотр художественной самодеятельности учащихся спецшкол и школ-интернатов республики. Оба мероприятия прошли на высоком художественном и идеином уровне и показали, что педагогические коллективы спецучреждений в последние годы лучше решают вопросы коррекции и социальной адаптации недостатков аномальных детей не только в процессе обучения, но и во время внеклассной и внешкольной работы.

В проведении указанного мероприятия принимали участие хоровые и хореографические, вокальные и инструментальные коллективы всех спецшкол и школ-интернатов республики, школьные драматические кружки, индивидуальные исполнители, певцы, танцоры, декламаторы, любители изобразительного и прикладного искусства.

В смотре самодеятельных коллективов с особым успехом выступили воспитанники школ-интернатов для глухих детей городов Тбилиси и Кутаиси (тов. тов. З. Уклеба, Л. Джахуа), школ-интернатов для слепых детей и детей со слабым зрением г. Тбилиси (тов. тов. Т. Адамадзе, Н. Патаридзе), Сигнахской и Ахалцихской вспомогательных школ-интернатов (тов. тов. Ш. Махашвили, К. Харшиладзе), Кохнарской вспомогательной школы-интерната (тов. Г. Квинтрадзе), Тбилисской вспомогательной школы и школы-интерната для слабослышащих детей (тов. тов. А. Пипиа, А. Церетели), Тбилисской I-ой (тов. М. Дудучава), Буникаурской (тов. М. Кобиа-

швили) и Гуматской вспомогательных (тов. Р. Моцонелидзе) школ-интернатов.

Оригинальной манерой исполнения художественных изделий и высоким качеством отличались работы учащихся Тбилисской 1-ой и 2-ой вспомогательных школ-интернатов, школы-интерната для слабослышащих детей г. Кутаиси, школ-интернатов для глухих, слабовидящих и слепых детей г. Тбилиси и вспомогательной школы г. Сухуми.

Исходя из вышеизложенного,
приказываю:

1. За успехи, достигнутые во II Республиканском смотре художественной самодеятельности учащихся спецшкол и школ-интернатов объявить благодарность директорам спецшкол и школ-интернатов: Л. Джакхуа, Т. Адамадзе, Н. Патаридзе, З. Уклеба, А. Пипиа, А. Церетели, Ш. Махашвили, К. Харшиладзе, Г. Квинтрадзе, М. Дудучава, М. Кобиашвили, Р. Моцонелидзе, Р. Бигвава и Л. Мериновой.

2. Наградить нагрудным значком «Отличник народного образования Грузинской ССР» учителей и воспитателей школ-интернатов, особо отличившихся своим усердием и обеспечивших высокий уровень художественной самодеятельности учащихся (приложение № 1).

3. Управлению школ-интернатов и детских домов Министерства просвещения Грузинской ССР (тов. Т. Николаишвили) обеспечить регулярное и организованное проведение Республиканского смотра художественной самодеятельности воспитанников спецшкол и школ-интернатов республики.

4. Главному управлению снабжения Министерства просвещения Грузинской ССР (тов. О. Кереселидзе) для нужд спецшкол и школ-интернатов республики, по заявке Управления школ-интернатов и детских домов, выделить необходимые материалы для обеспечения подготовки и проведения указанного мероприятия на высоком идейном и художественном уровне.

Зам. Министра

УШ. ОБОЛАДЗЕ

Приложение №1

1. Школа-интернат для глухих детей г. Тбилиси — Р. Павлова, М. Кутателадзе, Л. Баиходзé
2. Школа-интернат для слабослышащих детей г. Тбилиси — В. Хупацария, Э. Беридзé, Э. Муджири
3. Школа-интернат для слепых детей г. Тбилиси — Н. Карапанадзе, И. Цкитишвили, А. Модрекиладзе
4. Школа-интернат для слабовидящих детей г. Тбилиси — Р. Дрияева, Ц. Угулава, Л. Зауташвили, Э. Кокелашвили
5. Вспомогательная школа-интернат №1 г. Тбилиси — Л. Геладзе, Н. Попхадзé, В. Микадзе
6. Вспомогательная школа-интернат №2 г. Тбилиси — Л. Сордия
7. Вспомогательная школа-интернат г. Тбилиси — Г. Аветисова, Ж. Квезерели, И. Хатеишвили
8. Школа-интернат для глухих детей г. Кутаиси — Э. Гоциридзе, Г. Кышмареишвили, И. Габричидзе, Г. Копалиани
9. Вспомогательная школа-интернат г. Сигнахи — М. Зурабашвили, Н. Джохаридзе
10. Вспомогательная школа-интернат г. Ахалцихе — А. Тамарашвили, Р. Абисолиомонян
11. Вспомогательная школа г. Сухуми — А. Шептун
12. Миассерская вспомогательная школа-интернат — Р. Тарбба
13. Гуматская вспомогательная школа-интернат — Н. Бочоришвили, М. Пхакадзе, Т. Ткабладзе
14. Буникаурская вспомогательная школа-интернат — К. Бухрашвили, М. Папиджанова
15. Кохнарская вспомогательная школа-интернат — З. Сихарулидзе, М. Тодуа, Д. Тодуа

1978 წლის 2 ნოემბრის

გადაწყვეტილება

კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის ორგანიზატორთა
რესპუბლიკური მიზნობრივი სემინარის შედეგების შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიმ გადაწყვიტა:

1. მიღებულ იქნეს ცნობად ინფორმაცია კლასგარეშე და სკოლის-
გარეშე აღმზრდელობითი მუშაობის ორგანიზატორთა რესპუბ-
ლიკური მიზნობრივი სემინარის შედეგების შესახებ.
2. დაევალოს აღმზრდელობითი მუშაობის სამსახურთველოს მასწავლე-
ბელთა და რაიონური ინსტიტუტთან ერთად ყო-
ველწლიურად უზრუნველყოს კლასგარეშე და სკოლისგარეშე
ამზრდელობითი მუშაობის ორგანიზატორთა ანალოგიური სა-
ხის გადასამზადებელი კურსების ჩატარება.
3. დაევალოს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებს,
სამხრეთ ოსეთის ა/ო, ქალაქებისა და რაიონების განათლების გან-
ყოფილებათა გამგებს აღნიშნული საკითხი განიხილონ სახალხო
განათლების საბჭოების სხდომებზე. განსაკუთრებული ყურად-
ღებით მოეკიდონ კლასგარეშე და სკოლისგარეშე აღმზრდელო-
ბითი მუშაობის ორგანიზატორთა რესპუბლიკურ კურსებზე ახალ-
დამწყები, პერსპექტიული მუშაკების გამოგზავნას.
4. კლასგარეშე და სკოლისგარეშე აღმზრდელობითი მუშაობის ორ-
განიზატორთა რესპუბლიკური მიზნობრივი სემინარის მომზადე-
ბასა და ჩატარებაში აქტიური მონაწილეობისათვის გამოეცხა-
დოთ მაღლობა ქ. ზუგდიდისა და ზუგდიდის რაიონის სახალხო
განათლების განყოფილებათა გამგებს ამს. ამს. კ. მიქაელის და
მ. ნარმანის, ზუგდიდის რაიონის საშუალო სკოლა-ინტერნატის
დირექტორს ამს. გ. გეთიას, დირექტორის მოადგილეს სასწავლო-
აღმზრდელობითი მუშაობის დარგში ამს. ლ. შელიას.
5. კონტროლი გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს აღმზრ-
დელობითი მუშაობის სამსახურთველოს (ამს. მ. ოჩიგავა).

კოლეგიის თავმჯდომარე:

მინისტრი

ო. გინედაძე

კლასგარეშე და სკოლისგარეშე აღმზრდელობითი მუშაობის
 ორგანიზატორთა რესპუბლიკური მიზნობრივი სემინარის
 შედეგების შესახებ

განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1978 წლის 21 ივნისის გა-
 დაწყვეტილებით მიმღინარე წლის 28 ივნისიდან 12 ივლისამდე ზუგ-
 დიდის რაიონის საშუალო სკოლა-ინტერნატის ბაზაზე ჩატარდა
 კლასგარეშე და სკოლისგარეშე აღმზრდელობითი მუშაობის ორგა-
 ნიზატორთა რესპუბლიკური მიზნობრივი სემინარი. სემინარის ორ-
 განიზებულად და მაღალ დონეზე ჩატარების პასუხისმგებლობა და-
 ეკისრაო აღმზრდელობითი მუშაობის სამართველოს და საქართვე-
 ლოს სსრ მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ ინსტიტუტს.

რესპუბლიკის რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფი-
 ლებებს, ღროულად დაეგზავნათ საქართველოს სსრ განათლების სა-
 მინისტროს კოლეგიის გადაწყვეტილება რესპუბლიკური მიზნობრი-
 ვი სემინარის ჩატარების შესახებ. სემინარის მუშაობაში მონაწილე-
 ობა მიიღო 212 ამხანაგმა. მათ შორის ქალი — 133, სკოლის წევრი და
 წევრობის კანდიდატი — 123, 30 წლის ასაყადე — 48, 30-დან 40
 წლამდე — 73, 40-დან 50 წლამდე — 69, 50-დან 60 წლამდე 20,
 60 წლის ზევით — 2. სამუშაო სტაჟის მიხედვით: 1 წლამდე სტაჟი
 ქონდა 37 ამხანაგს, 5 წლამდე — 87 ამხანაგს, 5-დან 10 წლამდე —
 88 ამხანაგს.

მოსწავლეთა აღზრდისადმი კომპლექსური მიღებოდა უმრავი სა-
 კითხი, გაანალიზებასა და სწორად გადაწყვეტას მოითხოვს. დიდი
 იყო ის საყითხთა წრე, რომელიც სემინარმა მოიცვა. მთელი მისი
 მუშაობა საქართველოს მასწავლებელთა მე-4 და მასწავლებელთა
 სრულ იად საკავშირო ყრილობების გადაწყვეტილებათა შუქზე მიმ-
 დინარეობდა. დაკისრებული მოვალეობის მთელი სილრმით შეგნება
 ორგანიზატორისაგან გარკვეულ პრაქტიკულ გამოცდილებასთან ერ-
 თად დიდ თეორიულ და პოლიტიკურ ცოდნას, პედაგოგიურ ოსტა-
 ტობას მოითხოვს. სწორედ ამ მიზანს ემსახურებოდა ორგანიზატორ-
 თა რესპუბლიკური სემინარიც.

მინობრივმა სემინარმა ერთგვარად გახსნა და სისტემაში მოიყვა-
 ნა კა ასგარეშე და სკოლისგარეშე აღმზრდელობითი მუშაობის ორ-
 განიზატორთა მუშაობის ფორმებისა და მეთოდების არსი. ყურად-

ლების ცენტრში მოქმედა მოზარდი თაობის კომუნისტური აღზრდა
ძირითადი ამოცანები და პრინციპები.

საქართველო
სამართლებრივი სისტემა

რესპუბლიკური სემინარის თემატიკა მოიცავდა მრავალ საკვადამ
საკითხს: კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის ორგანიზატორის
საქმიანობის ფორმები და მეთოდები, აღმზრდელობითი მუშაობის
სისტემის შექმნა — ორგანიზატორის ძირითადი სამუშაო, ორგანი-
ზატორის მუშაობის დაგეგმვა, აღმზრდელობითი მუშაობის შენაარ-
სი, დაგეგმვის პრინციპი; კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის
მოწინავე გამოცდილების შესწავლა-განზოგადებისა და გაცრალე-
ბის მეთოდიკა და ა.შ.

თეორიულ საკითხებზე სემინარის მონაწილეებთან ლექცია-მოხ-
სენებებით გამოვიდნენ მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალუ-
რი ინსტიტუტის, აღმზრდელობითი მუშაობის სამეცნიერო-მეთო-
დური ცენტრის, პიონერთა რესპუბლიკური სასახლის მუშაკები, ზუ-
გდილის რაზონისა და ქალაქის განათლების განყოფილებათა გამ-
გები.

სემინარის თითოეული დღე — ეს იყო არასასწავლო დროის სწო-
რი ორგანიზაციისათვის საჭირო ფორმებისა და მეთოდების ძების
დღეები. მსმენელებს მიეცათ დავალება პრაქტიკულ გამოცდილება-
ზე დაყრდნობით მოქმედებინათ რეფერატები აღმზრდელობითი
მუშაობის საკითხებზე, სემინარზე მათ შექმნათ პირობები პრაქტი-
კული ჩვევების გამოსავლენად. კლასგარეშე და სკოლისგარეშე აღ-
მზრდელობითი მუშაობის ორგანიზატორებისათვის ადრე ჩატარე-
ბული კურსების, თათბირ-სემინარების თუ კონფერენციებისაგან გა-
ნსხვავებით, ზუგდიდში ჩატარებული რესპუბლიკური სემინარი იმი-
თაც იყო თავისებური, რომ მონაწილეთა დღის მეორე ნახევარი არა-
სასწავლო დროის თრგანიზაციას, აღმზრდელობითი მუშაობის სის-
ტემის შექმნის პრინციპებს ექვემდებარებოდა. ეს კი დიდ შრომას-
თან, ორგანიზებულობასთან ერთად საკითხთა დიდი წრის სწორად
გააზრება-გადაწყვეტას მოითხოვდა. თითოეული ჩატარებული ლო-
ნისძიება სემინარის მონაწილეთა არა მარტო დასვენება-გართობის
მიზანს ემსახურებოდა, არამედ მის მეთოდურად განხილვას, გააზ-
რებას, გაანალიზებასაც გულისხმობდა. სწორედ ამ მიზანს ემსახუ-
რებოდა ლონისძიებათა მთელი რიგი ფილმებისა და სპექტაკლის

ნახეა, შეხვედრა თეატრის შემოქმედებით კოლექტივთან, კინოსა და ტელეკინომარცვა
თეატრის დღეების მოწყობა, ზეპირი უურნალი, მხატვრული თვით-
მოქმედების დათვალიერება, საბჭოური რიტუალების დღე, პრესკონ-
ფერენცია, სპარტაკიადა, კონკურსი საუკეთესო კედლის გაზეთზე,
ექსკურსიების ჩატარება და ა. შ.

სემინარის მონაწილეებს ჯგუფების მიხედვით პრაქტიკული ო-
ნისძიებისათვის ამზადებდნენ: სამინისტროს უფროსი ინსპექტო-
რი — მ. ბაჩილავა, ამზადელობითი მუშაობის სამეცნიერო-მეთო-
დური ცენტრიდან ამს. ამს. კ. გაგნიძე, ჟ. ლონდარიძე, ზ. თდიშარია,
ნ. სარდლიშვილი, პოონერთა რესპუბლიკური სასახლიდან მ. ომიაძე,
თბილისის 121-ე საშუალო სკოლის დირექტორი ე. თევდორაძე, მას-
წავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის კლასგარე-
შე და სკოლისგარეშე მუშაობის სექტორის ხელმძღვანელი მ. საყვა-
რელიძე.

ყოველ ღონისძიებას უკეთდებოდა მეთოდური ანალიზი, მზადდე-
ბოდა რეკომენდაციები, თუ როგორ ჩატარებულიყო მსგავსი ღო-
ნისძიებები სკოლებში. განსაკუთრებით გაძლიერდა ყურადღება
უფროსკლასელებთან მუშაობის პრობლემებზე, ამ მუშაობის თავი-
სებურებებზე.

რესპუბლიკური მიზნობრივი სემინარის მუშაობა დაემთხვა მას-
წავლებელთა სრულიად საკავშირო ყრილობის ჩატარების დღეებს.
ამიტომ, სემინარზე ყრილობის მასალები საქმაოდ ვრცლად დამუ-
შავდა.

სემინარის მონაწილეებთან შეხვედრისას ორგანიზატორთა საქმი-
ანობის მრავალ საკითხს შეეხნენ განათლების მინისტრის მოადგილე
ამს. ზ. ლომიძე, მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინს-
ტიტუტის დირექტორი ამს. მ. დარჩია, პოონერთა და მოსწავლეთა
რესპუბლიკური სასახლის დირექტორი ამს. თ. ქლენტი. ამ შეხვედ-
რებზე მსმენელთა მიერ დასმულ მრავალ საინტერესო და პრობლე-
მურ საკითხზე იქნა პასუხი გაცემული.

საგულისხმოდ გვეჩენა ის ფაქტი, რომ სემინარის მონაწილეთა
ნაშრომები ყველაზე უხვად შრომითი ოზრდის საკითხებზე იყო
წარმოდგენილი, რაც თავისთვალი იმ დიდ მუშაობაზე მიგვანიშნებს,
რომელიც ამჟამად მოსწავლე ახალგაზრდობის შრომითი ოზრდის

მიზანსწრაფულად წარმათვისათვის ტარდება სკეპ და საქართველოს
კომპარტიის 25-ე ყრილობების გადაწყვეტილებათა შუქჩე.

ქვე გვინდა აღვნიშნოთ, რომ რესპუბლიკური მიზნობრივი სემი-
ნარის მუშაობაში მონაწილეობა უნდა მიეღო კლასგარეშე და სკო-
ლისგარეშე აღმზრდელობითი მუშაობის ორგანიზატორთა გარკვეულ
ჯგუფს თითოეული ქალაქიდან და რაიონიდან (მონაწილეთა რაოდე-
ნობა განისაზღვრა ადგილებზე ორგანიზატორთა საერთო რაოდე-
ნობიდან). მიუხედავად იმისა, რომ სამინისტროებს, განათლების
განყოფილებებს დროულად ეცნობათ სემინარის ჩატარების მიზანი,
დრო და ადგილი, ზოგიერთი მათგანი საჭაო ყურადღებითა და პა-
სუხისმგებლობით არ მოეკიდა აღნიშნულ საკითხს. სემინარმა მუშა-
ობა დაიწყო 28 ივნისს, 30 ივნისს რესპუბლიკის 43 რაიონიდან არ
იყვნენ წარმომადგენლები ჩამოსული. საჭირო გახდა დეპეშით აღ-
ნიშნული საკითხის ამხანაგებისათვის კიდევ ერთხელ შეხსენება. მი-
უხედავად იმისა, ნაცვლად 30-შ ამხანაგისა, სემინარის მუშაობაში
მონაწილეობდა 212 ამხანაგი. ამასთან, ჩამოსულ ამხანაგთა უმრავ-
ლესობამ არ იცოდა რა სახის სემინარზე და რა დროით იყო მივლი-
ნებული. მსმენელთა ერთი ნაწილის ასეთმა განწყობამ სემინარის
პირველ დღეებში გაართულ სამუშაო პირობები. აუცილებელი შე-
იქნა ზოგიერთი მათგანის მოხსნა სემინარული მუშაობისაგან. იყო
სხვა სახის დარღვევებიც. მაგ: ქ. თბილისის 129-ე სკოლის კლასგა-
გეშე მუშაობის ორგანიზატორმა ამხ. ოთარ ართმელიძემ რეგისტრა-
ციაში გატარებისთანავე უნებართვოდ დატოვა სემინარი და მთელი
ორი კვირის მანძილზე ვერ მოხერხდა მისი ადგილსამყოფელის დად-
გენა. ყველაფერმა ამან სემინარის ორგანიზატორებისაგან ყურადღე-
ბის დაძაბვა და დიდი ენერგიის დახარჯვა მოითხოვა.

მიუხედავად შეხსენებებისა, რესპუბლიკურ მიზნობრივ სემინარ-
ში მონაწილეობა არ მიუღიათ ორგანიზატორებს ქ. გორის, თბილი-
სის ოქტომბრის, საქართველო, ასპინძის, ბოგდნოვკის, ვანის, გეგე-
კორის, მცხეთის, ლენტეხის, თეთრიწყაროს, ჩოხატაურის რაიონები-
დან. ხუთი დღის დაგვიანებით ჩამოვიდნენ წარმომადგენლები საგა-
რეგოს, ქარელის, თერჯოლისა და წითელწყაროს რაიონებიდან.
სემინარის მონაწილეთა შერჩევაზე, როგორც უკვე აღვნიშნეთ,
რესპუბლიკის უმეტეს ქალაქებსა და რაიონებში არავის უზრუნველ

რამაც გარევეულშილად განაპირობა მსმენელთა ერთი ნაწილის აზრული სიურობა და გამოავლინა მათი მომზადების დაბალი დონე.

ჩატარებულმა მიზნობრივმა სემინარმა მრავალი საყურადღებო ფაქტი გამოავლინა. მათ შორის:

1) კლასგარეშე და სკოლისგარეშე აღმზრდელობითი მუშაობის ორგანიზატორთა საქმიანობის სპეციფიურობიდან გამომდინარე, სასურველია, მათი გადამზადება ატარებდეს ზუგდიდში ჩატარებული სემინარის ხსიათს, რამეთუ არსებული სწავლების ფორმა ეერ აღწევს სასურველ მიზანს.

2. სემინარმა ბევრი კარგი მუშაკი გავვაცნო, გამოავლინა. მათი უნარი და შესაძლებლობები, მოგვცა საშუალება სკოლებში არსებული მუშაობის დადებითი გამოცდილება გაგვეანალიზებინა და განვვეზოგადებინა.

3. სემინარის მუშაობამ დაგვანახვა ისიც, რომ სათანადო ყურადღება არ ექცევა კლასგარეშე და სკოლისგარეშე აღმზრდელობითი მუშაობის ორგანიზატორთა კადრების შერჩევას, მათ სწავლებას, აღგილებზე მუშაობის დადებითი გამოცდილების გავრცელებასა და დანერვებას. ამაში ერთხელ კიდევ მსმენელთა მიერ წარმოდგენილი რეფერატების განხილვამ და გაანალიზებამ დაგვარწმუნა.

უნდა აღინიშნოს ის დიდი მუშაობა, რომელიც გასწია ზუგდიდის რაიონის განათლების განყოფილებამ (ამხ. მ. ნარმანია), სკოლა-ინტერნატის ხელმძღვანელობამ (დირექტორი გ. გვთია, მოადგილე ლ. შელია), რათა აღგილზე შექმნილიყო საჭირო პირობები სემინარის ნორმალური მუშაობისათვის. სემინარის მუშაობის პროცესში პარტიისა და კომკავშირის რაიონული კომიტეტები ყურადღებასა და მზრუნველობას არ აკლებდნენ სამეცნიერო თუ ორგანიზაციული საკითხების დროულად მოგვარებას.

აღმზრდელობითი მუშაობის სამართველო

РЕШЕНИЕ КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

2 ноября 1978 года

О результатах Республиканского целевого семинара организаторов внеклассной и внешкольной работы

Коллегия Министерства просвещения решила:

1. Принять к сведению информацию о результатах Республиканского целевого семинара организаторов внеклассной и внешкольной работы.
2. Поручить Управлению воспитательной работы совместно с Центральным институтом усовершенствования учителей ежегодно проводить аналогичные курсы переподготовки организаторов внеклассной и внешкольной воспитательной работы.
3. Обязать министерства просвещения Абхазской и Аджарской АССР, заведующих отделами народного образования Юго-Осетинской а/о, городов и районов республики указанный вопрос рассмотреть на заседаниях советов народного образования. С особым вниманием отнести к подбору вновьначинающих, перспективных работников для их направления на Республиканские курсы организаторов внеклассной и внешкольной воспитательной работы.
4. За активное участие в подготовке и проведении Республиканского целевого семинара организаторов внеклассной и внешкольной воспитательной работы объявить благодарность заведующим отделами народного образования г. Зугдиди и Зугдидского района тов. тов. К. Микаиа и М. Нар-

- мания, директору средней школы-интерната Зугдидского района тов. Г. Гетиа и заместителю директора по учебно-воспитательной работе тов. Л. Шелиа.
- 5. Контроль за выполнением настоящего решения поручить Управлению воспитательной работы (тов. М. Очигава).

Председатель коллегии

Министр

О. ҚИНҚЛАДЗЕ

ИНФОРМАЦИЯ

О результатах Республиканского целевого семинара организаторов внеклассной и внешкольной воспитательной работы

Во исполнение решения коллегии Министерства просвещения Грузинской ССР от 21 июня 1978 года на базе средней школы-интерната Зугдидского РОНО был проведен Республиканский целевой семинар организаторов внеклассной и внешкольной работы. Ответственность за организацию проведения семинара на высоком уровне была возложена на Управление воспитательной работы Министерства просвещения и Центральный институт усовершенствования учителей.

Районным и городским отделам народного образования вовремя разослано решение коллегии Министерства просвещения Грузинской ССР о проведении Республиканского целевого семинара. В работе семинара приняли участие 212 товарищей. Из них женщин — 133, членов КПСС и кандидатов в члены КПСС — 123, до 30-летнего возраста — 48, с 30 до 40-летнего возраста — 73, с 40 до 50-летнего возраста — 69, с 50 до 60-летнего возраста — 20, выше 60-летнего возраста — 2. По стажу работы: до одного года — 37 товарищ, до 5 лет — 87, с 5 до 10 лет — 88.

Комплексный подход к воспитанию учащихся требует глубокого анализа и верного решения целого ряда вопросов. Обширным был круг вопросов, охвативших семинар. Вся работа семинара проходила в свете решений Всесоюзного и IV съездов учителей Грузии. Глубокое сознание возложенных на организатора обязанностей помимо определенного практического опыта требует от него больших теоретических и политических знаний, педагогического мастерства. Именно этой цели и служил Республиканский семинар организаторов.

Целевой семинар в определенной мере раскрыл и привел в систему сущность форм и методов работы организаторов внеклассной и внешкольной воспитательной работы. В центре

внимания оказались основные задачи и принципы коммунистического воспитания подрастающего поколения.

Тематика Республиканского семинара охватила множество узловых вопросов, таких как: формы и методы деятельности организатора внеклассной и внешкольной работы, создание системы воспитательной работы — основная работа организатора, планирование работы организатора, содержание воспитательной работы, принцип планирования, методика изучения, обобщения и распространения передового опыта внеклассной и внешкольной работы и т. д.

Перед участниками семинара с лекциями и докладами по теоретическим вопросам выступили работники Центрального института усовершенствования учителей, Научно-методического центра воспитательной работы, Республиканского Дворца пионеров и школьников, а также заведующие отделами народного образования г. Зугдиди и Зугдидского района.

Каждый день семинара был днем изыскания необходимых форм и методов правильной организации неучебного времени. Слушателям были даны задачи, опираясь на практический опыт, подготовить рефераты по вопросами воспитательной работы. На семинаре им были созданы условия для проявления их практических навыков. Республиканский семинар, проводимый в Зугдиди от предыдущих курсов, совещаний, семинаров и конференций организаторов внеклассной и внешкольной работы отличался и тем, что вторая половина дня принимавших участие в работе семинара всецело подчинялась организации неучебного времени и принципам создания системы воспитательной работы, что, в свою очередь, помимо большой работы и организации, требовало правильного осмысливания и решения большого круга вопросов. Каждое мероприятие семинара служило не только цели развлечения и отдыха ее участников, но и подразумевало его методическое рассмотрение, осмысливание и анализ. Именно этой цели служил целый ряд мероприятий, таких как: посещение фильмов и спектаклей, встреча с творческими коллективом театра, организация

дней кино и театра, устного журнала, смотр художественной самодеятельности, день советских ритуалов, пресконференция, спартакиада, конкурс на лучшую стенгазету, экскурсии и т. д.

Участников семинара по группам для практических мероприятий готовили: старший инспектор Министерства — М. Бачилава, из Научно-методического центра воспитательной работы тов. тов. К. Гагнидзе, Ж. Лондаридзе, З. Одишириа, Н. Сардличвили, из Республиканского Дворца пионеров и школьников М. Омиадзе, директор 121-ой средней школы г. Тбилиси Е. Тевдорадзе, руководитель сектора внеклассной и внешкольной работы Центрального института усовершенствования учителей М. Сакварелидзе.

Каждое мероприятие анализировалось, готовились рекомендации по проведению аналогичных мероприятий в школах. Особое внимание уделялось проблемам работы со старшеклассниками, особенностям этой работы.

Работа Республиканского целевого семинара совпала с днями проведения Всесоюзного съезда учителей. Именно поэтому материалы съезда были тщательно и широко изучены.

Заместитель Министра просвещения ГССР тов. З. Ломидзе, директор Центрального института усовершенствования учителей тов. М. Дарчия и директор Республиканского Дворца пионеров и школьников тов. Т. Жгенти при встрече с участниками семинара коснулись многих вопросов деятельности организаторов. На этих встречах были получены ответы на ряд самых интересных и проблематичных вопросов.

Примечательным показался нам тот факт, что участники семинара представили много работ по вопросам трудового воспитания, что, в свою очередь, указывает на ту большую работу, которую сегодня проводят школы для целенаправленного трудового воспитания учащейся молодежи в свете решений XXV съездов КПСС и Компартии Грузии.

Здесь же хочется отметить, что в работе Республиканского целевого семинара должны были принять участие представители организаторов внеклассной и внешкольной работы

из каждого города и района (количество участников определилось на месте из общего количества организаторов). Несмотря на то, что министерствам и отделам народного образования вовремя было сообщено о цели, времени и месте проведения семинара, некоторые товарищи не отнеслись с должным вниманием и ответственностью к этому вопросу. Семинар начал свою работу 28 июня. 30 июня на семинаре все еще не присутствовали представители 43-х районов республики, что вызвало необходимость еще раз телеграфировать и напомнить товарищам о прибытии на семинар. Несмотря на напоминание в работе семинара принимали участие 212 товарищей. Однако, большинство прибывших на семинар не имели представления о его содержании и сроках их командировки. Такое расположение одной части слушателей в первые дни семинара осложнило условия его работы. Поэтому возникла необходимость отстранения некоторых слушателей от участия в работе семинара. Имели место и другие нарушения. Так например: организатор внеклассной работы 129-ой средней школы г. Тбилиси тов. О. Артмелидзе пройдя регистрацию, без разрешения оставил семинар и на протяжении двух недель не удалось установить его местонахождения. Из-за создавшейся обстановки, организаторам семинара пришлось затратить много энергии для нормализации работы.

Несмотря на напоминания в работе Республиканского целевого семинара не приняли участия организаторы из города Гори, Октябрьского, Заводского районов г. Тбилиси, Аспиндзского, Богдановского, Ванского, Гегечкорского, Мцхетского, Тетрицкаройского, Чохатаурского районов. С опозданием на 5 дней прибыли на семинар представители Сагареджойского, Карельского, Терджольского и Цителцкаройского районов. О подборе участников семинара, как уже отмечалось выше, во многих городах и районах республики никто не позаботился, что в определенной мере обусловило пассивность части слушателей и показала низкий уровень их подготовки.

Целевой семинар выявил много примечательных фактов: занятий воспитательной

Из них:

1. исходя из специфики работы организаторов внеклассной и внешкольной воспитательной работы, желательно, чтобы их переподготовка носила тот же характер, что и семинар, проведенный в Зугдидском районе, так как имеющаяся форма обучения организаторов не достигает желаемой цели;

2. семинар познакомил нас со многими хорошими работниками, обнаружил их способности и дал возможность проанализировать и обобщить имеющийся в школах положительный опыт;

3. работа семинара показала, что не уделяется должное внимание подбору кадров организаторов внеклассной и внешкольной воспитательной работы, их обучению, распространению и внедрению на местах передового опыта работы, в чем мы убедились при рассмотрении и анализе представленных слушателями рефератов.

Надо отметить большую работу, проделанную Зугдидским районным отделом народного образования (тov. М. Нармания) и руководством школы-интерната (директор Г. Гетиа, заместитель Л. Шелиа) в создании необходимых условий для нормальной работы семинара. В процессе работы семинара партийные и комсомольские районные комитеты с вниманием и заботой отнеслись к своевременному упорядочению хозяйственных и организационных проблем.

Управление воспитательной работы

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის

1978 წლის 2 ნოემბრის

გ ა დ ა წ ჟ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებსა და სხვა
სახავშვო დაწესებულებებში 1978—1979 სასწავლო წლის
დაწყების შედეგების შესახებ

კოლეგია აღნიშნავს, რომ 1978—1979 სასწავლო წელი რესპუბ-
ლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებსა და სხვა საბავშვო დაწე-
სებულებებში, ძირითადად, ორგანიზებულად დაიწყო.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრომ, სახალხო განათ-
ლების აღგილობრივმა ორგანოებმა, სკოლებმა და სხვა საბავშვო
დაწესებულებებმა სათანადო მოსამზადებელი მუშაობა გასწიეს სკო-
ლების მატერიალური ბაზის განსამტკიცებლად, სკოლების, სასკო-
ლო ინტერნატებისა და საბავშვო ბაგა-ბალების ქსელის რაციონა-
ლურად განლაგების, სწავლების ტექნიკური საშუალებებითა და
თვალსაჩინოებით სკოლების აღჭურვის, სასკოლო დოკუმენტაციით,
სახელმძღვანელოებით, მეთოდური ლიტერატურით, პროგრამებითა
და სასწავლო გეგმებით მათი უზრუნველყოფის, მასწავლებელთა და
აღმზრდელთა კადრებით სკოლების დაკომპლექტების, სკოლებს შო-
რის სოციალისტური შეჯიბრების ორგანიზებისა და სხვა მიზნით.
სახალხო განათლების აღგილობრივ ორგანოებს დროულად დაეგზავ-
ნათ მასწავლებელთა აგვისტოს კონფერენციების ჩატარების რეკო-
მენდაციები და სექტიმური სხდომების სანიმუშო თემატიკა, კორექ-
ტივები ფიზიკის, მათემატიკის, ქმნის, ბიოლოგიისა და ხაზვის
პროგრამებში და შესაბამისი მეთოდური მითითებები.

ზაფხულის პერიოდში რესპუბლიკის 7 ქალაქსა და რაიონში შე-
მოწმდა ახალი სასწავლო წლისათვის მზადების მდგომარეობა, ხო-
ლო ყველა რაიონსა და ქალაქში — დამამთავრებელი სასკოლო, ბა-
გა-ბალებისა და სხვა ნაგებობების მშენებლობის მდგომარეობა. ექს-
პლოატაციაში შევიდა 64 ახალი სასკოლო შენობა 29.835 მოსწავლის
აღგილით, საბავშვო ბალები — 1120 ბავშვის აღგილით, სასკოლო
ინტერნატები — 280 აღგილით, მასწავლებელთა საცხოვრებელი

სახლები — 420 კვმ ფართობით. რუსთავსა და გურჯაანში სკოლა-ინტერნატების ბაზაზე გაიხსნა სქოლითზით, პოლიომიელიტის ნარჩენი მოვლენებითა და ცერებრალური დამბლით დაუვადებულ ბავშვთა სპეცსკოლა-ინტერნატები. კვლავ გრძელდებოდა სასკოლო ქსელის რაციონალიზაცია, დაწყებითი სკოლების რაოდენობა შემცირდა 43 ერთეულით, რვაწლიანი სკოლებისა — 9 ერთეულით, საშუალო სკოლების რაოდენობა კი გაიზარდა 3 ერთეულით.

სკოლებმა და სხვა საბაჟვო დაწესებულებებმა ცენტრალიზებული მომარაგების ხაზით 1978 წლის 8 ოქტომბერი მიიღეს 8147 ათასი მანეთის საქონელი, მათ შორის 1.400 ათასი მანეთის მერჩი, 616 ათასი მანეთის მოსწავლის მაგიდა, 2.113 ათასი მანეთის სხვადასხვა სახის ჩატარი და მაგარი ინვენტარი, 2. 897 ათასი მანეთის სწავლების ტექნიკური საშუალებები და ოვალუსაჩინოება.

ღლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მოსწავლეთა კონტინგენტის გეგმა შესრულდა 100,5%-ით, საღამოსა და დაუსწრებელ სკოლებში — 103,5%-ით, სკოლა-ინტერნატებში 86%-ით, ხოლო განხანტლივებულ ღლის სკოლებსა და ჯგუფებში 113%-ით.

რესპუბლიკის სკოლებში წელს დაინიშნა 1423 ახალგაზრდა მასწავლებელი, თუმცა მან მთლიანად ვერ გადაწყვიტა მასწავლებელთა კადრებით სოფლის სკოლების უზრუნველყოფის საკითხი. დიდი რაოდენობით აკლიათ მათემატიკის, რუსული ენისა და ლიტერატურის, ქიმიის, ფიზიისა და სხვა საგნების სპეციალისტები დმანისის, დუშეთის, ასპინძის, აბაშის, გეგეტქორის, ქედის, ხულოს, შუახევის, თიანეთის, მესტიისა და სხვა რაიონებში. გეგმით გათვალისწინებულ 263 ადგილზე რესპუბლიკის პედაგოგიურ ინსტიტუტებში კონკურს-გარეშე ჩირიიცხა 195 ახალგაზრდა.

ბევრ ქალაქსა და რაიონში ახალი სასწავლო წლისათვის შზადების საქმეში კარგი დახმარება გაუწიეს სკოლებს შეფრთხოების უზრუნველყოფის რაიონის კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა გაიღეს 525,5 ათასი მანეთი, მათი სახსრებით უკეთ მოეწყო გახანგრძლივებული ღლის სკოლა სოფელ კახათში, მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისა და პროფესიული ორიენტაციის კომბინატი სოფელ ინგირში.

დიდი დახმარება გაუწიეს სკოლებს შეფრთხოებისა ქო-

ბულეთის, ხობის, მახარაძის, უურჯაანისა და სხვა რაიონებში. ახალი სასწავლო წლიდან რესპუბლიკაში მუშაობს 4 სასკოლო განაკვეთის შემცირებული სასწავლო-საწარმოო კომბინატი (გულრიფუშის, თერჯოლის, ზუგდიდის, თბილისის 1 მაისის რაიონებში). მიმდინარებობს დამატებით 9 კომბინატის მოწყობის სამუშაოები. თბილისის საწარმოებთან გაიხსნა 28 სასწავლო-საწარმოო სამქერო.

კარგი შედეგი გამოიღო დამატებითი გამოცდების დანიშვნამ სასწავლო წლის ბოლოსათვის. თუ 1976—1977 სასწავლო წლის საგაზაფხულო და საშემოდგომო გამოცდების შედეგად იმავე კლასში დატოვებულ იქნა 10169 მოსწავლე, 1977—1978 სასწავლო წელს მეორეწლიან მოსწავლეთა რაოდენობა შემცირდა 8.947-მდე. მიუხედავად იმისა, რომ სკოლებში მოსწავლეთა საერთო რაოდენობა შემცირდა, წელს 11.700 მოსწავლით მეტი გადავიდა შემდეგ კლასში, ვიდრე გამულ 1977 წელს. ამასთანავე, დამატებითი გამოცდების გადმოტანამ ივნისში და გადასაყვან კლასებში გამოცდების გაუქმებამ მეტი დრო გამოუთავისუფლა სკოლებს ახალი სასწავლო წლისათვის მოსამზადებელი სამუშაოების ჩასატარებლად.

გაუმჯობესდა სკოლებში მოსწავლეთა კვების მდგომარეობა. ქ. რუსთავში 1 სექტემბრიდან ამოქმედდა ახალი ტიპის სასკოლო კვების კომბინატი, რომელიც 25.000 მოსწავლეს ემსახურება. ასეთი კომბინატები მოეწყო ქ. ბათუმსა და გურჯაანში. საგრძნობლად გაიზარდა სასკოლო სასაღილოების რაოდენობა თბილისში, თუ აქ 1976 წელს მოსწავლეთა მხოლოდ 8,6% იკვებებოდა ცხელი საუზმით, ამჟამად ეს ციფრი 30%-მდე ავიდა.

ამასთან ერთად, ახალი სასწავლო წლისათვის სკოლების და სხვა საბავშვო დაწესებულებების მომზადების საქმეში იყო არსებითი ხასიათის ნაკლოვანებებიც.

ადგილი ქონდა დაუმთავრებელი სკოლებისა და ბაგა-ბალების ექსპლოატაციაში მიღებას, პრაქტიკაში არ არის დანერგილი სკოლების მზადყოთნის შემოწმება და აქტების შედგენა, შექმნილი არ არის სათანადო კომისიები.

ზოგან სკოლებისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებების რემონტი დაგვიანებით დაიწყო, არ ყოფნიდათ სარემონტო მასალები, რის გამოც სარემონტო სამუშაოები დროულად არ დამთავრდა, შესრუ-

ლებული სამუშაოები უხარისხოა, მოსწავლეთა შრომითი საწარმოთა
ბრიგადები გამოყენებული არ იყო შენობების რემონტისა და კე-
თილმოწყობის საქმეში. მოუწესრიგებელი იყო სასწავლო კაბინეტე-
ბი და სახელოსნოები, სპორტული დარბაზები და ეზო-კარმიდამო,
დაცული არ იყო სანიტარულ-ჰიგიენური რეჟიმი. ეს ითქმის თელავის
მე-4, მე-5, მე-6, ვანის რაიონის შუამთის, ვანის გ. ტაბიძის სახელო-
ბის, თბილისის მე-11, 25-ე, 76-ე, 116-ე, 150-ე, გარდაბნის, ხელვა-
ჩაურის, გორის, ახალციხის რაიონების რიგ საშუალო სკოლებზე.

სახალხო განათლების განყოფილებებმა ღროულად ვერ მიაწო-
დეს ყველა სკოლას სასწავლო გეგმები, პროგრამები, მათემატიკის,
ფიზიკის, ქიმიის, ბიოლოგიის, ხაზის პროგრამების კორექტივები
და მეთოდური მითითებები, მასწავლებელთა სიკავშირი ყრილობის
რეკომენდაციები და სხვა საჭირო მასალა. გულგრილობა გამოიჩინეს
ამ საქმეში თბილისის რაიონების განათლების განყოფილებებმა,
რომლებსაც აღნიშნული მასალები 12 სექტემბერსაც კი არ ქონდათ
გატანილი ბაზიდან.

ვერ კიდევ სერიოზული ნაკლოვანებებია სასკოლო სასადილოე-
ბისა და ბუფეტების გახსნის, საამისოდ სათანადო სათავსოების გა-
მოყოფის, სანიტარულ-ჰიგიენური რეჟიმის დაცვისა და ცხელი სა-
უზმით მოსწავლეთა კვების ორგანიზაციის საქმეში. ახალი სასწავ-
ლო წლისათვის მზადების პერიოდში გადამჭრელი ღონისძიებები არ
გატარდა სკოლაში მოსწავლეთა კვების ორგანიზაციის მოსაწესრი-
გებლად. ბევრგან სასკოლო სასადღლოები და ბუფეტები მოთავსე-
ბულია მცირე ფართობის შეუფერებელ სათავსოებში და აღჭურვი-
ლი არ არის ყველა აუცილებელი დანადგარით. ჯანმრთელობის დაც-
ვის სამინისტროს მთავარი სანიტარულ-ეპიდემიოლოგიური სამმარ-
თველოს შემოწმებით მინიმალურადც ვერ აქმაყოფილებს დადგენილ
სანიტარულ მოთხოვნებს თბილისის რამდენიმე სკოლის, ქუთაისის
(მე-8), ქობულეთის (მე-9), ხულოს (მე-3), შუახევის (მე-3) ქედის
(მე-3), ზესტაფონის (24-ე), ბოლნისის (მე-15), საჩხერის (მე-13), ამ-
ბროლაურის (მე-5), მცხეთის (მე4), წულუკიძის (მე-6), თაანეთის
(მე-4) თელავის (მე-3), ზუგდიდის (მე-15), თერჯოლის (მე-5), რაიო-
ნებისა და ჭიათურის ზონის (მე-15) სკოლების ბუფეტები და სასა-
დილოები.

სარემონტო სამუშაოების ან მშენებლობის გაჭიანურების გაზირი
 1 სექტემბერს მუშაობა ვერ დაიწყო წულიერის მე-2, თბილისის
 26-ე და 49-ე, ქარელის რაიონის აგარის შაქრის კომბინატის, ყვარ-
 ლის რაიონის გრემის საბავშვო ბალებმა და ბაგა-ბალებმა. ახლადა-
 შენებულ წულუკიძის მე-2 საბავშვო ბალში სახურავიდან წყლის ჩა-
 მოსვლის გამო შეუძლებელი გახდა მეცადინეობის დაწყება. დროუ-
 ლად არ იქნა უზრუნველყოფილი რბილი და მაგარი ინვენტარით,
 სათამაშოებითა და სასწავლო ნივთიერით მარნეულის რაიონის სკო-
 ლამდელ დაწესებულებათა უმრავლესობა, კეთილმოუწყობელია
 თბილისის საქართველოს რაიონის ბაგა-ბალების ეზოები, დარღვეულია
 სანიტარული ნორმები აბაშის რაიონის ნაესაკოვოს საბავშვო ბალში.
 მცირეა სანეპიდსადგურის დახმარება და კონტროლი ამ რაიონებში.

ბევრგან მასწავლებელთა ავტისტოს კონფერენციები და საგნობ-
 რივი სექციების სხდომები არ ჩატარდა მიცემული რეკომენდაციე-
 ბის მიხედვით. წაკითხულ მოხსენებებში ყურადღება არ გამახვილდა
 სასკოლო ქსელის განვიართების, საყოველთაო სავალდებულო სამუ-
 ალო განათლების განხორციელების, გონებრივი და ფიზიკური ნაკ-
 ლის მქონე ბაგშვების აღრიცხვისა და სწავლებაში ჩაბმის, არასრულ-
 წლოვანთა დანაშაულებრივი მოქმედების ლიკვიდაციის, მოსწავლე-
 თა პროფესიული ორგანუაციის, სწავლებისა და აღზრდის ეფექტუ-
 რი გზების ძიების, გახანგრძლივებული დღის სკოლებისა და ჯგუფე-
 ბის მუშაობის პირობების გაუმჯობესებისა და სხვა აქტუალურ საყი-
 თხებზე. არ გამოიკვეთა განათლების ადგილობრივი ორგანოების
 ორგანიზატორული მუშაობის ფორმები და მეთოდები, მიღწეული
 შედეგები და ჭერ კიდევ გადაუჭრელი პრობლემები. საფუძვლიანი
 კრიტიკული ანალიზი არ გაუკეთდა სკოლების საქმიანობასა და ახ-
 ლი სასწავლო წლისათვის მოსამზადებლად გაწეულ მუშაობას. უმე-
 ტეს შემთხვევაში მომხსენებლები დაქმაყოფილდნენ კარგად და სუს-
 ტად მომუშავე მასწავლებლების ჩამოთვლით და ნაკლოვანებების
 კონსტატირებით, მათი გამომწვევი მიზეზების ანალიზის გარეშე.
 სკოლებს არ მიეცა მიმართულებები აგვისტოს პედაგოგიური საბჭო-
 ების სხდომის ჩატარების შესახებ, რის გამოც პედაგოგიურ კოლექ-
 ტივებს არ გაუანალიზებიათ ნაკლოვანებების აღმოფენების გზები.
 ეს ითქმის თბილისის ოქტომბრის, კალინინისა და კიროვის, სამტრე-
 დის, ლანჩხუთის, ჩოხატაურის, აბაშის, მაიკოვსკის, თიანეთის, ვა-

ნის, საჩხერის, წყალტუბოს, თერჯოლის, დუშეთის, ასპინძის, გარეჯის, ახალციხის, კასპის რაიონებისა და ქ. ქ. გორისა და ფოთის სახალხო განათლების განყოფილებების გამგების მოხსენებებზე, აგვისტოს კონფერენციების სხვა მასალებზე.

ხარვეზები მასწავლებელთა აგვისტოს კონფერენციების ორგანიზების საქმეში გარკვეულად იმანაც განაპირობა, რომ განათლების სამინისტროს წარმომადგენლებმა ვერ უზრუნველყველყველ მათი მომზადება, არ გაუწიეს სათანადო დახმარება და კონტროლი სახალხო განათლების ადგილობრივ ორგანოებს.

კოლეგიაშ გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. აფხაზეთისა და ქართვის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგებმა:

1. 1. კოლეგიებისა და სახალხო განათლების საბჭოების სხდომებზე განიხილონ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის გადაწყვეტილება 1978—1979 სასწავლო წლის დაწყების შედეგების თაობაზე, მიუსადაგონ იგი რესპუბლიკაში, ოლქში, ქალაქსა და რაიონში არსებულ მდგომარეობას, ყოველმხრივ გააანალიზონ გაწეული მუშაობა და მათი შედეგები, დასახონ ქმედითი ღონისძიებები ნაკლოვანებათა აღმოფხერის უზრუნველსაყოფად.

1. 2. დასახონ და განახორციელონ კონკრეტული ღონისძიებები ახალგაზრდობის საყოველთაო საგალდებულო საშუალო განათლების სრულად განხორციელების, გახანგრძლივებული დღის სკოლებისა და ჯგუფების, სასკოლო ინტერნატების ქსელის შემდგომი გაზრდის, მათი მუშაობის პირობების ძირებულად გაუმჯობესების, სკოლებში, სკოლა-ინტერნატებში, სასკოლო ინტერნატებსა და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებში სანიტარულ-ჰიგიენური რეეიმის სრულყოფილად დაცვის, სასაღილოებისა და ბუფეტებისათვის შესაფერისი ოთახების გამოყოფის, ცხელი საუზმით მოსწავლეთა კვების ორგანიზაციის გაუმჯობესების საქმეში.

1. 3. შეადგინონ 1979—1980 სასწავლო წლის ორგანიზებულად დაწყების დეტალური გეგმა სკოლებისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებების მატერიალური ბაზის განტკიცების, სამშენებლო და სარემონტო სამუშაოების დროულად დაწყებისა და დამთავრების,

კაბინეტ-ლაბორატორიებისა და სასწავლო სახელოსნოების კეთილმარცვა
მოწყობისა და შევსების, სასკოლათაშორისო სასწავლო კომიტინგი-
ბისა და სამქროების გახსნის, ნახმარი სტაბილური სახელმძღვანე-
ლოების საბიბლიოოთეკო ფონდის მოწესრიგების, სასწავლო ნივთე-
ბით მოსწავლეთა უზრუნველყოფის, საყოველთაო სავალდებულო
საშუალო, განათლების სრულყოფილად გატარების, მასწავლებელთა
და ოღმზრდელთა კადრებით სკოლების უზრუნველყოფის და მათი
კვალიფიკაციის მაღლების, მასწავლებელთა იანვრისა და აგვისტოს
კონფერენციების ორგანიზებულად ჩატარებისა და სხვა საკითხების
გათვალისწინებით.

1. 4. 1979—1980 სასწავლო წლისათვის სკოლებისა და სხვა სა-
ბავშვო დაწესებულებების სასწავლო-მატერიალური ბაზის განმტკი-
ცების მიხნით, ადგილობრივ პარტიულ და საბჭოთა ორგანოებთან
შეთანხმებით, ცალკე შეადგინონ შეფი თრგანიზაციების მონაწილე-
ობის გენერაცია და დამტკიცონ იგი სახალხო დეპუტატთა საბჭოს აღ-
მასკომის სხდომაზე.

1. 5. მტკიცედ დამკვიდრონ სასწავლო წლისათვის სკოლების
მზადყოფნის შემოწმების აქტების წარმოება თითოეული სკოლისათ-
ვის ყოველწლიურად (აქტის ფორმა იხ. კრებული № 1—2, 1978 წ.).
სავალდებულო გახადონ იგი ყველა ტიპის სკოლისათვის.

2. სკოლების სამმართველომ (ამხ. გ. ფანჩულიძე), სამინისტროს
სხვა სამმართველოებსა და განყოფილებებთან ერთად, 1979 წლის
1 ინვისის დრო მოამზადოს და წარმოადგინოს კოლეგიაზე დასამტკიცე-
ბლად 1979—1980 სასწავლო წლის ორგანიზებულად დაწყების ღო-
ნისძიებათა გეგმა.

3. გახათლების სამინისტროს სამმართველო-განყოფილებებმა და
დაქვემდებარებულმა ორგანიზაციებმა დროული რეაგირება მოახდი-
ნონ მასწავლებელთა აგვისტოს კონფერენციების მონაწილეთა კრი-
ტიკულ შენიშვნებსა და წინადადებებზე (თან ერთვის); სახალხო გა-
ნათლების ინსპექციამ (ამხ. კ. სუგაშვილი) ინფორმაცია რეაგირების
შედეგებზე პერიოდულად მიაწოდოს სახალხო განათლების ადგი-
ლობრივ ორგანოებს.

4. გადაწყვეტილების შინაარსი გამოქვეყნდეს გაზეთ „სახალხო

განათლება“ -ში და დაიბეჭდოს ბრძანებათა და ინსტრუქციათა ყდანისათვის
ბულში.

5. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე განახორცი-
ელოს სახალხო განათლების ინსპექციამ (ამს. კ. სუჭაშვილი).

კოლეგიის თავმჯდომარე.

მ ი ნ ი ს ტ რ ი

ო. ჩინებლაძე

მასწავლებელთა 1978 წლის აგვისტოს კონფერენციებზე
გამოთქმული კრიტიკული შენიშვნებისა და წინადაღებების სამართლებრივი
რეალიზაციის ღონისძიებათა გეგმა

სპოლების სამმართველოს ხაზით

1. დაწყებითი სკოლებისა და კლასებისათვის

- ა) პროგრამების გამარტივება-დახვეწა
  - ბ) კლასკომპლექტთან მუშაობის მეთოდიკის დამუშავება და სა-
თანადო ლიტერატურით სკოლების უზრუნველყოფა
  - გ) რუსული ენის სწავლების მეთოდიკის დამუშავება
დუშეთი, აბაშა
2. გადამუშავდეს და გამარტივდეს პროგრამები ცალკეულ საგნებში
დუშეთი, თელავი, ორგონიკიძე
3. მომზადდეს ცალკეული საგნების ფაკულტატიური კურსის სახელ-
მძღვანელოები (სახელმძღვანელოებისა და საბიბლიოთეკო ფონ-
დების სამმართველოსთან ერთად).
- გურჯაანი, თეთრიწყარო
4. მოგვარდეს ექსპერიმენტული სკოლების მუშაობის შედეგების
განზოგადება-გავრცელება.

ამბროლაური

5. მათემატიკაში ახალ პროგრამებზე გადასცლის დამთავრებასთან
დაკავშირებით წერითი სამუშაოების ნორმებისა და სახეების
მომზადება.

თეთრიწყარო

6. მომზადდეს არაქართული სკოლების IV კლასებისათვის ეპიზოდუ-
რი მოთხრობების წიგნი ჩვენი სამშობლოს (საქართველოს) შე-
სახებ (სახელმძღვანელოებისა და საბიბლიოთეკო ფონდების
სამმართველოსთან ერთად).

თეთრიწყარო

7. პედაგოგიურ უურნალ-განზეობში გამოქვეყნდეს მეთოდური წე-
რილები VII კლასში კარტოგრაფიული მასალების შესწავლაზე.
თეთრიწყარო

8. მომზადეს და გამოიცეს ავტოსაქმისა და ტრაქტორის სწავლებისათვის სახელმძღვანელოები (სახელმძღვანელოებისა და საბიბლიოოთების ფონდების სამმართველოსთან ერთად).

აბაშა

9. გაუმჯობესდეს VI კლასის გეომეტრიის სახელმძღვანელოს თარგმანი.

თეთრიწყარო

10. ითარგმნოს და გამოიცეს ქართულ ენაზე დიაფილმები და დიაპოზიტივები ცალკეულ საგნებში.

აბაშა

11. მოგვარდეს საქართველოს ისტორიის სახელმძღვანელოსა და რუების გამოცემა (სახელმძღვანელოებისა და საბიბლიოოთების ფონდების სამმართველოსთან ერთად).

ქ. ფოთი, ღმანისი, ახმეტა, ბოლნისი

12. გადამუშავდეს და დაიხევეწოს კლასიდან კლასში გადასაყვანი და გამოცდების ინსტრუქცია. მიზანშეწონილად არ ჩაითვალოს VIII კლასში მესამე საგამოცდო საგნის სკოლის მიერ არჩევა.

ონი, ბოლნისი

13. პედაგოგიური პრესის მეშვეობით მოწყობის გამოცდილების გაზიარება სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომიტებისა და საამქროების მოწყობის და მოსწავლეთა შრომის ორგანიზაციის შესახებ.

ქ. ზუგდიდი

14. გამოინახოს და პრაქტიკაში დაინერგოს სკოლების შეფი ორგანიზაციების წახალისების ფორმები.

ქ. ზუგდიდი

15. მოგვარდეს სკოლებში ლინგაფონური კაბინეტების დამონტაჟებისა და მათი შეკეთების საქმე. გაუმჯობესდეს ტექნიკურ საშუალებათა სწავლებაში გამოყენების მოძრავი სახელოსნო-ლაბორატორიის მუშაობა.

საჩხერე, დუშეთი, ქ. ზუგდიდი, ქ. ფოთი, ბოლნისი, ახმეტა, ღმანისი

16. გაუმჯობესდეს სკოლებში მოსწავლეთა კვების ორგანიზაცია მასში გარდაბანი

17. შესწავლილ იქნას მოსამზადებელ კლასებში რუსული ენის სწავლების შემოლების შესაძლებლობა (საგეგმო-საფინანსო სამმართველოსთან ერთად).

ლაგოდები

მომარავების მთავარი სამმართველოს ხაზით

1. შესაბამისი სამინისტროს წინაშე დაისვას მოსწავლეთათვის შესაფერისი სასოფლო-სამეურნეო იარაღის დამზადების საკითხი. მომარავდეს სკოლები ასეთი იარაღებით.

დუშეთი, მარნეული, ამბროლაური, თელავი,
გურჯაანი

2. მოგვარდეს მომარავების მთავარი სამმართველოს ბაზის მომარავება ბავშვების ტანსაცმელით, დებსაცმელითა და სხვა საქონელით. შესწავლილ იქნას რაონის (ქალაქის) მაღაზიებში საყველთაო სავალდებულო სწავლების ფონდით ბავშვებისათვის ტანსაცმლისა და ფეხსაცმლის შესყიდვის შესაძლებლობა.

ლაგოდები

3. მიღებულ იქნას ზომები საბავშვო ბაღებისათვის ბავშვთა სათამაშოების დაუბრკოლებლად შეძენის უზრუნველსაყოფად.

ლაგოდები

4. მოგვარდეს თვალსაჩინოების საბაზო მაღაზიის მეშვეობით სკოლების მომარავება თვალსაჩინოებით ხაზისათვის, ცხრილებით რუსულ ენაში, რუკებით საქართველოს ისტორიაში.

ქ. ცხინვალი, ვანი

5. გაუმჯობესდეს სკოლების მომარავება ჰიგიენური მაგიდებითა და მაღულრებით, სწავლების ტექნიკური საშუალებებით.

გურჯაანი

6. შესწავლილ იქნას ქ. ზუგდიდში თვალსაჩინოების საბაზო მაღაზიის ფილიალის გახსნის შესაძლებლობა.

ზუგდიდი, წალენჯიხა

7. გაუმჯობესდეს ქუთაისისა და ბათუმის ოვალსაჩინოების შემოსატანად
მაღაზიების მუშაობა.
- ლანჩხუთი, სამტრედია
8. გატარდეს ღონისძიებები ქიმიის კაბინეტისათვის ამწოვი კარა-
დების დასამზადებლად ან რესპუბლიკის გარედან შემოსატანად.
ლანჩხუთი
9. მიღებულ იქნას ზომები მოსწავლე ვაჟების ფორმის ტანსაცმლით,
რვეულებით, დღიურებით და სხვა ნივთებით მომარავებისათვის.
დმანისი, აღიგენი, ზესტაფონი
10. მოგვარდეს ავტომანქანებითა და ავტოსაქმის კაბინეტით სკო-
ლების უზრუნველყოფა.
აბაშია, ტყიბული
11. მიღებულ იქნა ზომები სასკოლო ინვენტარის ხარისხის გასაუმ-
ჯობესებლად და ვენცური სკამების ფონდის გასადიდებლად.
ახმეტა, ბოგდანოვკა, მარნეული, აღიგენი,
ცხინვალი
12. დაისვას საკითხი სათანადო ორგანოების წინაშე სკოლეში წრე-
ობრივი მუშაობისათვის (ქსოვისა და ნაბდის თელავის წრეები)
საჭირო ნართის გამოყოფის შესახებ.
ახმეტა
13. შესწავლილ იქნას რაიონების (ქალაქების) ფილმოთეკების მომსა-
ხურების მიზნით მსუბუქი ავტომობილების გამოყოფის საჭირო-
ება და შესაძლებლობა.
- თეორიული, მახარაძე
14. გათვალისწინებულ იქნას მსუბუქი ავტომანქანების გამოყოფა
იმ სკოლებისათვის, სადაც ავტოსაქმე ისწავლება. მთავრობის
დადგენილებით.
- ვანი, ტყიბული
15. გაუმჯობესდეს სკოლების მომარავება კინოფირებით; დიაპოზი-
ტივებითა და დიაფილმებით.
- მახარაძე, ფოთი

16. დახმარება გაეწიოს სკოლებს სასადილოებისა და ბუნებრივი ძალებისათვის ინვენტარისა და ღანადგარების შეძენაში.

გაგრა

სახელმძღვანელოებისა და საჩიბლიოოთეკო ფონდების
სამმართველოს ხაზით

1. გაუმჯობესდეს სახელმძღვანელოების პოლიგრაფიული დონე.
დუშეთი, თეთრიწყარო
2. მიღებულ იქნას ზომები სახელმძღვანელოებისა და მეთოდური
ლიტერატურის ადგილებზე დროულად დაგზავნისათვის.
ცხავია, ლანჩხუთი
3. დაისვას საქითხი ლ. ი. ბრეუნევის წიგნებით „მცირე მიწითა“ და
„ალორძინებით“ სკოლების მთლიანად უზრუნველყოფისათვის.
ლანჩხუთი
4. გადამჭრელი ზომები იქნას მიღებული რუსული სკოლებისათვის
ქართული ენის სახელმძღვანელოს გამოცემის მოსაგვარებლად.
მახარაძე
5. მოგვარდეს მეთოდური ლიტერატურითა და სახელმძღვანელოე-
ბით სკოლების მომარაგების საკითხი.
დმანისი, ლენტეხი, ახმეტა, თეთრიწყარო,
მარნეული, ბორჯომი, ორგონიკიძე

РЕШЕНИЕ КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

2 ноября 1978 года

О начале 1978—1979 учебного года в общеобразовательных школах и других детских учреждениях республики

Коллегия Министерства просвещения Грузинской ССР отмечает, что 1978-1979 учебный год общеобразовательные школы и другие детские учреждения, в основном, начали организованно.

С целью укрепления материальной базы, рационального размещения сети школ, школ-интернатов и детских садов-яслей, оснащения школ техническими средствами обучения и наглядностью, обеспечения школьной документацией, учебниками, методической литературой, программами и учебными планами, укомплектования школ учительскими кадрами, а также организации социалистического соревнования среди школ, Министерством просвещения Грузинской ССР, местными органами народного образования, школами и другими детскими учреждениями проделана надлежащая подготовительная работа. Местным органам народного образования своевременно были разосланы рекомендации по проведению августовских учительских конференций, примерная тематика секционных заседаний, а также коррективы по программам физики, математики, химии, биологии, черчения и соответствующие методические указания.

В летний период в 7-ми городах и районах республики проверено состояние подготовки к новому учебному году, а во всех районах и городах — состояние строительства зданий школ и детских садов-яслей. В эксплуатацию введено 64 новых школьных здания на 29835 ученических мест, детские сады на 1120 детских мест, школьные интернаты на 280 мест, жилые дома для учителей площадью в 420 кв. м. В Рустави

и Гурджаани на базе школ-интернатов открыты специальные интернаты для детей, больных сколиозом, остатками полиомиэлита и церебральным параличом. По-прежнему продолжается рационализация школьной сети. Число начальных школ снизилось на 43 единицы, восьмилетних школ на 9 единиц, число же средних школ увеличилось на 3 единицы.

Школы и детские учреждения по линии централизованного снабжения за 8 месяцев 1978 года получили товаров на сумму 8.147 тыс. рублей. Из них парт — на 1.400 тыс. рублей, ученических столов — на 616 тыс. рублей, мягкий и твердый инвентарь разного вида на 2.113 тыс. рублей, технические средства обучения и наглядность на 2.897 тыс. рублей.

План контингента в дневных общеобразовательных школах выполнен на 100,5%, вечерних и заочных школах на 103,5%, школах-интернатах на 86%, школах и группах продленного дня на 113%.

В текущем году в школах республики назначено 1.423 молодых учителя, однако это обстоятельство все еще полностью не разрешило вопрос обеспечения сельских школ учительскими кадрами. В Дманисском, Душетском, Аспиндзском, Абашском, Гегечкорском, Кедском, Хулойском, Шуахевском, Тианетском, Местийском и других районах по-прежнему большая нехватка преподавателей математики, русского языка и литературы, химии, физики и специалистов по другим предметам. На предусмотренные по плану 263 места в педагогические институты республики вне конкурса зачислено 195 молодых.

Во многих городах и районах школам в деле подготовки к новому учебному году большую помощь оказали шефские организации. Колхозы и совхозы Зугдидского района для школьных нужд выделили 525,6 тыс. рублей. Их средствами лучше других оборудованы школа продленного дня в селе Кахати и комбинат трудового обучения и профессиональной ориентации учащихся в селе Ингири.

Большую помощь оказали школам шефские организации

Кобулетского, Хобского, Махарадзевского, Гурджаанского и других районов.

С нового учебного года в республике работают 4 межшкольных учебно-производственных комбината (Гульрипши, Терджола, Зугдиди, Первомайский район г. Тбилиси). Дополнительно ведутся работы по созданию 9-ти комбинатов. При тбилисских предприятиях открыто 28 учебно-производственных цехов.

Проведение к концу учебного года дополнительных экзаменов дало хороший результат. По результатам весенних и осенних экзаменов 1976—1977 учебного года в том же классе для повторного прохождения курса оставлено 10169 учащихся, а в 1977—1978 учебном году число второгодников сократилось до 8.947. Несмотря на то, что общее количество учащихся в школах сократилось, в текущем году в следующий класс перешло на 11.700 учащихся больше. Ввиду назначения дополнительных экзаменов в июне месяце и отмены экзаменов в переводных классах, у школ сейчас высвободилось больше времени для подготовки к новому учебному году.

В школах улучшилось состояние питания учащихся. В г. Рустави с 1-го сентября введен в действие комбинат школьного питания нового типа, который обслуживает 25000 учащихся. Такие комбинаты созданы также в городах Батуми и Гурджаани. Значительно увеличилось число школьных столовых в Тбилиси. Если в 1976 году в городе горячие обеды получали только 8,6% учащихся, сейчас эта цифра составляет 30%-ов.

Вместе с тем, в деле подготовки школ и других детских учреждений к новому учебному году имелись и существенные недостатки.

Ряд школьных зданий и помещений детских садов-яслей вступил в эксплуатацию в незавершенном виде. Все еще не внедрена практика проверки готовности школ к новому учебному году и составления актов, не созданы соответствующие комиссии.

В отдельных школах и других детских учреждениях ремонтные работы начались с опозданием, не хватало ремонтных материалов, в результате чего ремонтные работы не были вовремя завершены, выполненная работа некачественна. Трудовые производственные бригады учащихся не были использованы при ремонте и в благоустройстве школьных зданий. Нет должного порядка в учебных кабинетах и мастерских, спортивных залах и дворах. Не соблюдается санитарно-гигиенический режим. Такое состояние в Телавской 4-ой, 5-ой, 6-ой, им. Г. Табидзе, Тбилисской 11-ой, 25-ой, 76-ой, 116-ой, 150-ой средних школах, а также в ряде школ Гардабанского, Хелвачаурского, Горийского и Ахалцихского районов.

Отделы народного образования не смогли своевременно обеспечить все школы учебными планами, программами, коррективами к программам по математике, физике, химии, биологии и методическими указаниями, а также рекомендациями Всесоюзного съезда учителей и другими необходимыми материалами. Халатное отношение к этому делу проявили отделы народного образования города Тбилиси по вине которых, отмеченные выше материалы, 12 сентября все еще находились на базе.

Серьезные недостатки имеются в деле организации открытия школьных столовых и буфетов, выделения для этих целей соответствующих помещений, соблюдения санитарно-гигиенического режима и обеспечения учащихся горячим питанием. В период подготовки к новому учебному году не проведены решающие мероприятия по упорядочению в школах организации питания учащихся. Во многих школах столовые и буфеты помещены в неподходящих маленьких комнатах, не оснащенных необходимым оборудованием. Проверка Главным санитарно-эпидемиологическим управлением Министерства здравоохранения школьных буфетов и столовых нескольких школ г. Тбилиси, Кутаиси (8-я), Кобулетского (9-я), Хулойского (3-я), Шуахевского (3-я), Кедского (3-я), Зестафонского (24-я), Болниssкого (15-я), Сачхерского (13-я),

Амбролаурского (5-я), Мцхетского (4-я), Цулукидзевского (6-я), Тианетского (4-я), Телавского (3-я), Зугдидского (15-я), Терджольского (5-я) районов и Чиатурской зоны (15-я) показала, что они даже минимально не удовлетворяют установленным санитарным нормам.

Ввиду задержки ремонтных работ и строительства с 1-го сентября не смогли начать работу следующие детские сады и сады-ясли: Цулукидзевский 2-ой, Тбилисский 26-ой и 49-ый, Агарского сахарного комбината Карельского района, Гремский Кварельского района и другие. Во вновь выстроенном Цулукидзевском 2-ом детском саду крыша протекла, а потому занятия не состоялись. Большинство дошкольных учреждений Марнеульского района не обеспечены мягким и твердым инвентарем, игрушками и учебными принадлежностями. Неблагоустроены дворики детских садов и яслей Заводского района г. Тбилиси. Нарушены санитарные нормы в Наисаковском детском саду Абашского района. Незначительна помощь и контроль санэпидстанции в этом районе.

Во многих районах августовские учительские конференции и предметные секционные заседания не проведены по данным рекомендациям. В прочитанных докладах не было заострено внимания на вопросах развития школьной сети, осуществления всеобщего обязательного среднего образования, учета и вовлечения в обучение детей с недостатками умственного и физического развития, ликвидации преступности среди несовершеннолетних, профессиональной ориентации учащихся, изыскания эффективных путей обучения и воспитания, улучшения условий работы школ и групп продленного дня, а также на других актуальных вопросах. В докладах не отражены формы и методы организаторской работы местных органов народного образования, достигнутые успехи и все еще неразрешенные проблемы. Не был дан основательный критический анализ деятельности школ и работы по подготовке к новому учебному году. В большинстве случаев докладчики ограничились перечнем хорошо и слабо работающих

преподавателей и констатацией недостатков без указания по рождающих их причин. Школам не были даны установки для проведения заседаний августовских педагогических советов, и поэтому педагогические коллективы не наметили пути искоренения имеющихся недостатков. Это можно сказать о докладах заведующих отделами народного образования Октябрьского, Калининского и Кировского г. Тбилиси, Самтредского, Ланчхутского, Чохатаурского, Абашского, Маяковского, Тианетского, Ванского, Сачхерского, Цхалтубского, Терджольского, Душетского, Аспиндзского, Адигенского, Ахалцихского, Каспского районов, городов Гори и Поти и других материалах августовских конференций.

Проблемы в деле организации августовских учительских конференций в определенной мере обусловлены и тем, что представители Министерства просвещения не смогли обеспечить их подготовку, не оказали надлежащей помощи местным органам народного образования.

Коллегия постановляет:

1. Министрам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, заведующим отделами народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики:

1.1. На коллегиях и заседаниях советов народного образования рассмотреть решение коллегии Министерства просвещения Грузинской ССР о результатах начала 1978—1979 учебного года, сочетая с положением, имеющимся в республике, области, городе и районе, всесторонне проанализировать проделанную работу и её результаты, наметить действенные меры по обеспечению искоренения недостатков;

1.2. Наметить и осуществить конкретные меры для полного осуществления всеобщего обязательного среднего образования, дальнейшего увеличения сети школ и групп продленного дня, школьных интернатов, коренного улучшения условий их работы, строгого соблюдения санитарно-гигиенического режима в школах, школах-интернатах, пришкольных ин-

тернатах и учреждениях дошкольного воспитания, выделения соответствующих комнат для столовых и буфетов, улучшений организаций горячего питания учащихся;

1.3. Составить детальный план организованного начала 1979—1980 учебного года с учетом вопросов укрепления материальной базы школ и других детских учреждений, своевременного начала и завершения строительных и ремонтных работ, благоустройства и пополнения кабинетов, лабораторий и учебных мастерских, открытия межшкольных учебных комбинатов и цехов, упорядочения библиотечного фонда использованных стабильных учебников, обеспечения учащихся учебными принадлежностями, обеспечения школ учительскими и воспитательскими кадрами и повышения их квалификации, организованного проведения январских и августовских учительских конференций и др.;

1.4. С целью укрепления учебно-материальной базы школ и других детских учреждений к 1979—1980 учебному году совместно с местными партийными и советскими органами, составить план участия шефских организаций и утвердить его на заседании исполкома Совета народных депутатов;

1.5. Прочно внедрить в школах всех типов ведение актов ежегодной проверки готовности школ к учебному году (форма акта — в сборнике приказов № 1—2, 1978 г.).

2. Управлению школ (тov. Панчулидзе Г.) совместно с другими управлениями и отделами Министерства просвещения до 1 июня 1979 года подготовить и представить на коллегию для утверждения план мероприятий по организованному началу 1979—1980 учебного года.

3. Управлениям и отделам Министерства просвещения и подведомственным организациям своевременно реагировать на критические замечания и предложения участников августовских учительских конференций; Инспекции народного образования (тov. К. Суджашили) периодически представлять местным органам народного образования информацию о результатах реагирования.

საქართველოს

4. Содержание настоящего решения опубликовать в газете «Сахалх ганатлеба» и напечатать в сборнике приказов и инструкций Минпроса Грузинской ССР.

5. Контроль за выполнением настоящего решения осуществить Инспекции народного образования (тov. К. Суджашвили).

Председатель коллегии

Министр

О. КИНКЛАДЗЕ

План мероприятий по реализации критических замечаний и предложений, высказанных на августовских учительских конференциях 1978 года

По линии Управления школ

1. Для начальных школ и классов

а) разгрузка и отработка программ.

б) разработка методики работы с классомплектом и обеспечение школ соответствующей литературой.

в) разработка методики обучения русскому языку.

Душети, Абаша

II. Разработка и разгрузка программ по отдельным предметам.

Душети, Телави, Орджоникидзе

III. Подготовка учебников факультативных курсов по отдельным предметам (совместно с Управлением учебников и библиотечных фондов).

Гурджаани, Тетрицкаро

IV. Упорядочение обобщения и распространения результатов работы экспериментальных школ.

Амбролаури

V. Подготовка норм и видов письменных работ в связи с завершением перехода на новую программу по математике.

Тетрицкаро

VI. Подготовка книги эпизодических рассказов для IV классов негрузинских школ о Родине (Грузии) (совместно с Управлением учебников и библиотечных фондов).

Тетрицкаро

VII. Публикация в педагогических журналах и газетах методических писем об обучении картографических материалов в VII классе.

Тетрицкаро

VIII. Подготовка и издание учебников по обучению автомобилизации делу и трактору (совместно с Управлением учебников и библиотечных фондов).

Абаша

IX. Улучшение перевода учебника геометрии для VI класса.

Тетрицкаро

X. Перевод и издание на грузинский язык диафильмов и диапозитивов по отдельным предметам.

Абаша

XI. Упорядочение издания учебника и карт по истории Грузии (совместно с Управлением учебников и библиотечных фондов).

г. Поти, Дманиси, Ахмета, Болниси

XII. Переработка и отработка инструкции о переводе и экзаменах. Отменить предложение о выборе школой З-го экзаменационного предмета в VIII классах.

Они, Болниси

XIII. Обмен опыта по созданию межшкольных учебно-производственных комбинатов и цехов, а также профессиональной ориентации учащихся через педагогическую прессу.

г. Зугдиди

XIV. Изыскание и внедрение в практику форм поощрения шефских организаций школ.

г. Зугдиди

XV. Упорядочение в школах дела монтажа и ремонта лингорофонных кабинетов. Улучшение работы передвижной мастерской-лаборатории по использованию в обучении технических средств.

Сачхере, Душети, г. Зугдиди, Г. Поти,
Болниси, Ахмета, Дманиси

XVI. Улучшение организации питания учащихся в школах.

Гардабани

XVII. Изучение возможности ввода обучения русскому языку в подготовительных классах (совместно с Планово-финансовым управлением).

Лагодехи

По линии Главного управления снабжения

1. Постановка вопроса перед соответствующим министерством об изготовлении необходимого сельскохозяйственного оборудования для учащихся. Снабжение школ таким оборудованием.

Душети, Марнеули, Амбролаури, Телави, Гурджаани

II. Упорядочение снабжения базы Главного управления снабжения детской одеждой, обувью и другими товарами. Изучение возможности закупки одежды и обуви детей через фонд всеобщего обязательного обучения в районных (городских) магазинах.

Лагодехи

III. Принятие мер по безпрепятственному обеспечению детских садов детскими игрушками.

Лагодехи

IV. Упорядочение снабжения школ наглядностью по черчению, таблицами по русскому языку и картами по истории Грузии через базовый магазин наглядных пособий.

г. Цхинвали, Вани

V. Улучшение снабжения школ гигиеническими столами, кипитильниками и техническими средствами обучения.

Гурджаани

VI. Изучение возможности открытия филиала базового магазина наглядных пособий в г. Зугдиди.

г. Зугдиди, Цаленджиха

VII. Улучшение работы Кутаинского и Батумского магазинов наглядных пособий.

Ланчхути, Самтредиа

VIII. Мероприятия по изготовлению вытяжных шкафов для кабинетов химии или их завоза с других республик.

Ланчхути

IX. Мероприятия по снабжению форменной одеждой учащихся — юношей, дневниками, тетрадками и другими предметами.

Дманиси, Адигени, Зестафони

X. Упорядочение обеспечения школ кабинетами автодела и автомашинами.

Абаша, Ткибули

XI. Меры по улучшению качества школьного инвентаря и увеличению фонда венских стульев.

Ахмета, Богдановка, Марнеули,

Адигени, Цхинвали

XII. Постановка вопроса перед соответствующими органами о выделении необходимой пряжи для кружковых занятий в школах (кружки вязания и валяния войлока).

Ахмета

XIII. Изучение необходимости и возможности выделения легковых автомобилей с целью обслуживания фильмотек районов (городов).

Тетрицкаро, Махарадзе

XIV. Предусмотрение выделения легковых автомашин для школ, в которых автоделу обучаются по постановлению правительства.

Вани, Ткибули

XV. Улучшение снабжения школ кинофильмами, диапозитивами и диафильмами.

Махарадзе, Поти

XVI. Оказание помощи школам в приобретении инвентаря для столовых и буфетов.

Гагра

По линии Управления учебников и библиотечных
фондов

I. Улучшение полиграфического уровня учебников.

Душети, Тетрицкаро

II. Меры по своевременному отправлению на места учебников и методической литературы.

Цхакая, Ланчхути

III. Постановка вопроса о полном обеспечении школ кни-
гами товарища Л. И. Брежнева «Малая земля» и «Возрож-
дение».

Ланчхути

IV. Меры по упорядочению издания учебника грузинско-
го языка для русских школ.

Махарадзе

V. Упорядочение вопроса снабжения школ методической
литературой и учебниками.

Дманиси, Лентехи, Ахмета, Тетрицкаро,
Марнеули, Боржоми, Орджоникидзе

1978 წლის 3 ნოემბრის

ბრძანება № 742

მოსწავლე-აკტომობილისტთა X საკავშირო შეჯიბრებაში
საქართველოს სსრ ნაკრები გუნდის მონაწილეობისა და
XI საკავშირო შეჯიბრებისათვის მზადების შესახებ

სსრ კავშირის განათლების სამინისტროსა და სსრ კავშირის დო-
სააფის ცენტრალური კომიტეტის გადაწყვეტილებით 1978 წლის
7—9 ივნისს ქ. თბილისში ჩატარდა მოსწავლე-აკტომობილისტთა
საკავშირო შეჯიბრება, რომელშიც მონაწილეობდა სსრ კავშირის 13
მოკავშირე რესპუბლიკის 17 გუნდი. მიუხედავად იმისა, რომ ეს
უაღრესად პოპულარული ასპარეზობა კავშირის მასშტაბით უკვე მე-
ოთედ მოეწყო, საქართველოს გუნდმა მხოლოდ პირველად მიიღო
მასში მონაწილეობა.

რესპუბლიკის გუნდი დაქომბლექტებული იყო ქ. თბილისის 66-ე,
102-ე, ქ. ნ. ლესელიძის სახელობის სპეცსკოლა-ინტერნატისა და
ქ. რუსთავის მე-11 საშუალო სკოლის მოსწავლეებისაგან. შეჯიბრე-
ბის პროგრამით გათვალისწინებული იყო: კონკურსი საგზაო მოძრა-
ობის წესების ცოდნაში, აეტოესტატეტა, ჩქაროსნული მანევრირება
(ფიგურული ტარება) და სროლა მცირეკალიბრიანი შაშხანიდან. ჩვე-
ნი რესპუბლიკის გუნდი წარმატებით გამოვიდა მრავალჭიდის ზოგი-
ერთ სახეობაში და უჩვენა მილიონი შედეგები (პირველი აღგილი და
გარდამავალი პრიზი საგზაო მოძრაობის წესების კონკურსში, მესა-
მე აღგილი მცირეკალიბრიანი შაშხანიდან სროლაში და პირველი აღ-
გილი სროლაში გოგონათა შორის), რამაც განაპირობა გუნდისათვის
საერთო შერვე აღგილი. გუნდმა შედარებით სუსტად იასპარეზა ავ-
ტოესტატეტაში (მე-8), ჩქაროსნულ მანევრირებაში (მე-11 აღგილი).

შეჯიბრების შედეგებმა ცხადყვეს, რომ აღნიშნული ღონისძიება
წარმოადგენს სამხედრო-გამოყენებითი სპორტის აქტუალურ სახე-
ობას, რომელიც მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს მოსწავლეთა შრო-

მითი და სამხედრო-ტექნიკური მომზადების გაუმჯობესებას დაწყებულის მარება უფროსკლასელებს მშთ კომპლექსის ნორმების ჩაბარებაში.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. სკოლების სამმართველომ(ამხ. გ. ფანწულიძე):

— ანალიზი გაუკეთოს საქართველოს სსრ მოსწავლე-ავტომობილისტთა ნაკრები გუნდის X საკავშირო შეჯიბრებაში მონაწილეობას და გაითვალისწინოს მიღებული გამოცდილება 1979 წლის საკავშირო შეჯიბრებაში მონაწილეობისათვის;

— მიიღოს ზომები სკოლებში და სკოლისგარეშე დაწესებულებებში ავტოსაქმის სწავლების ძირებული გაუმჯობესებისათვის და ავტოსპორტში მოსწავლეთა მასობრივად მიზიდვისათვის;

— საქართველოს სსრ დოსტაფის ცენტრალურ კომიტეტთან, საქართველოს სსრ სააგტომობილო ორანსპორტის სამინისტროსთან და სახელმწიფო ავტოინსპექციისთან შეთანხმებით ყოველწლიურად ჩატაროს მოსწავლე-ავტომობილისტთა ზონალური და რესპუბლიკური შეჯიბრებები;

— ა/ჭ 25 ნოემბრამდე მოიწვიოს ავტოსაქმის სპეციალისტთა თაობირი, განიხილოს მოსწავლე-ავტომობილისტთა საკავშირო შეჯიბრების დებულება და წინადაღებები და შენიშვნები ა/ჭ 5 დეკემბრამდე წარუდგინოს სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს.

2. ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის სამმართველომ (ამხ. დ. კვინიძე):

— მოსწავლე-ავტომობილისტთა ზონალური და რესპუბლიკური შეჯიბრებების ჩატარება ყოველწლიურად გაითვალისწინოს სპორტულ-მასობრივ ღონისძიებათა კალენდარში და აქტიური მონაწილეობა მიიღოს ამ ღონისძიების ჩატარებაში.

3. დაწყებითი სამხედრო მომზადების განყოფილებამ:

(ამხ. ა. ორახელაშვილი)

— უშუალო მონაწილეობა მიიღოს მოსწავლე-ავტომობილისტთა ზონალურ, რესპუბლიკურ და საკავშირო შეჯიბრებებში ნაკრები გუნდების სროლაში მოსამზადებლად.

4. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. ა. კვაჭაძე) ამ ღონი-

სძიების ჩასატარებლად 1979 წლისათვის გაითვალისწინოს საჭირო მიზანების შესრულები.

5. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამართველომ (ამს. გ. ფანჩულიძე) სისტემატური კონტროლი დააწესოს ამ ბრძანების შესრულებაზე.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგის 1978 წლის 2 ნოემბრის გადაწყვეტილება.

კოლეგიის თავმჯდომარე

მინისტრი

ო. გიგელაძე

ПРИКАЗ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР № 742

ГРУЗИНСКОЙ ССР № 742

3 ноября 1978 года

Об участии сборной команды Грузии в X Всесоюзных соревнованиях школьников автомобилистов и подготовке к XI Всесоюзным соревнованиям

По решению Министерства просвещения СССР и Центрального Комитета ДОСААФ СССР с 7 по 9 июля 1978 года в г. Тбилиси проводились Всесоюзные соревнования школьников автомобилистов, в которых принимали участие 17 команд из 13 союзных республик Советского Союза. Несмотря на то, что это весьма популярное состязание в союзном масштабе проводится уже в десятый раз, сборная команда Грузии впервые в нем участвовала.

Сборная республики была укомплектована учащимися 66-ой, 102-ой средних школ, спецшколы-интерната им. К. Леселидзе гор. Тбилиси и II-ой средней школы гор. Рустави. Программа соревнования предусматривала: конкурс знатоков правил дорожного движения, автоэстафету, скоростное маневрирование (фигурное вождение) и стрельбу из малокалиберной винтовки. Команда нашей республики успешно выступила по некоторым видам многоборья и показала высокие результаты (первое место и переходящий приз по знанию правил дорожного движения, третье место по стрельбе из малокалиберной винтовки и первое место по стрельбе среди девушек), что, в свою очередь, обусловило команде общее восьмое место. Команда сравнительно слабо состязалась в автоэстафете (восьмое место) и скоростном маневрировании (одинадцатое место).

Результаты соревнования показали, что указанное меро-

приятие является актуальным видом военно-прикладного спорта, который в значительной мере способствует улучшению трудовой и военно-технической подготовки учащихся, помогает старшеклассникам в сдаче норм комплекса ГТО.

Приказываю:

1. Управлению школ (тov. Г. Панчулидзе):

— проанализировать итоги участия сборной команды Грузии в X Всесоюзных соревнованиях школьников автомобилистов и учесть полученный опыт при подготовке команды для участия во Всесоюзных соревнованиях в 1979 году;

— принять меры по коренному улучшению обучения учащихся автоделу в школах и внешкольных учреждениях и массовому привлечению школьников к автоспорту;

— по согласованию с Центральным Комитетом ДОСА-АФ-а Грузии, Министерством автомобильного транспорта Грузинской ССР и Государственной автоинспекцией ежегодно проводить зональные и Республиканские соревнования школьников автомобилистов;

— до 25 ноября с. г. созвать совещание специалистов автодела, рассмотреть с ними Положение о Всесоюзном соревновании школьников автомобилистов и до 5 декабря с. г. представить предложения и замечания Министерству просвещения СССР.

2. Управлению физического воспитания и спорта (тov. Д. Квиникадзе):

— ежегодно в календаре спортивно-массовых мероприятий предусматривать проведение зонального и Республиканского соревнований школьников автомобилистов и принимать активное участие в их проведении.

3. Отделу начальной военной подготовки (тov. А. Орахелиашвили):

— принять непосредственное участие в зональных, Республиканском и во Всесоюзном соревнованиях школьников автомобилистов по подготовке сборных команд по стрельбе.

4. Планово-финансовому управлению (тов. А. Квачадзе) для проведения этого мероприятия в 1979 году предусмотреть необходимые расходы.

5. Управлению школ Министерства просвещения Грузинской ССР (тов. Г. Панчулидзе) установить систематический контроль за выполнением настоящего приказа.

Основание: решение коллегии Министерства просвещения Грузинской ССР от 2 ноября 1978 года.

Председатель коллегии

Министр

О. КИНКЛАДЗЕ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს

1978 წლის 3 ნოემბრის

გრძანება № 743

საბჭოთა კავშირის გმირის, გენერალ-პოლკოვნიკ კ. ნ. ლესელიძის
 სახელობის რესპუბლიკური სპეციალიზებული საშუალო სკოლა-
 ინტერნატის მოსწავლეთა კონტინგენტით დაკომპლექტების
 თაობაზე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1978
 წლის 16 მარტის № 205 ბრძანების შესრულების შესახებ

აღნიშნავ, რომ რესპუბლიკის სახალხო განათლების განყოფი-
 ლებებმა და სკოლებმა გარკვეული მუშაობა ჩატარეს კ. ნ. ლესე-
 ლიძის სახელობის სპეციკოლა-ინტერნატის მოსწავლეთა კონტინგენ-
 ტით დასაკომპლექტებლად, შედეგად სკოლა-ინტერნატში 212 მოს-
 წავლე იქნა ჩარიცხული. განსაკუთრებით ყარგად იმუშავეს ქ. ქ.
 თბილისის, გორის, ზუგდიდის, აღმტეის, ახმეტის, კასპის მცხეთის,
 საჩხერის რაიონების განათლების განყოფილებებმა. აღნიშნული ქა-
 ლაქებისა და რაიონების სკოლებიდან 115 მოსწავლე იქნა მიღებუ-
 ლი სპეციკოლა-ინტერნატში.

რიგი ქალაქებისა და რაიონების განყოფილებებმა (ქუთაისი, ფო-
 თი, ამბროლაურის, ლენტეხის, ასპინძის, ახალქალაქის, ბორჯომის;
 გარდაბნის, გორის, ზუგდიდის, ყაზბეგის, ონის, ორგონიკიძის; თერ-
 ჯოლის, წალენჯიხის, წყალტუბოს, ჩიხატაურის რაიონები) ბრძანე-
 ბით გათვალისწინებული მოთხოვნები არ შეასრულეს. რის გამოც
 ზემოაღნიშნული ქალაქებისა და რაიონების სკოლებიდან წელს არც
 ერთი მოსწავლე არ ჩარიცხულა კ. ნ. ლესელიძის სახელობის სპეც-
 იკოლა-ინტერნატებში, ეს კი იმაზე მიგვითითებს, რომ რესპუ-
 ბლიკის ბევრ სკოლაში სათანადო დონეზე არ დგას პროფორიენტაცი-
 ული მუშაობა მოსწავლე ახალგაზრდობის სამხედრო სასწავლებელში
 მიზიდვისა და მომზადებისათვის, ხოლო სახალხო განათლების გან-
 ყოფილებები ჯეროვან მომთხოვნელობას არ უყნებენ სკოლების
 ხელმძღვანელებსა და პედაგოგიურ კოლექტივებს.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. 1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეტისა ივტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

— კ. ნ. ლესელიძის სახელობის სპეცსკოლა-ინტერნატში, მოსწავლეთა მიღების პირობების გათვალისწინებით, სათანადო ორგანიზატორული და ახსნა-განმარტებითი მუშაობით უზრუნველყონ სკოლა-ინტერნატისათვის ღირსეული კანდიდატების შერჩევა, რისთვისაც პერსონალური პასუხისმგებლობა დააკისრონ სკოლების ღირექტორებს;

— ა/შ 30 დეკემბრამდე ჩაატარონ რვაწლიანი, საშუალო სკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების ღირექტორების სპეციალური თათბირი აღგილობრივი სამხედრო კომისარიატებისა და მშობელთა კომიტეტების წარმომადგენელთა მონაწილეობით, სადაც გულდასმით განიხილონ აღნიშნული ბრძანება და კ. ნ. ლესელიძის სახელობის სპეცსკოლა-ინტერნატში მოსწავლეთა მიღების პირობები;

— განათლების განყოფილებებთან შექმნან კომისიები, რომლებიც უნარიანად უხელმძღვანელებენ რვაწლიან, საშუალო სკოლებსა და სკოლა-ინტერნატებში რვაკლასღამთავრებულთაგან სათანადო მომზადებული კანდიდატების დროულად შერჩევას;

— აღგილობრივ პრესაში 1979 წლის 25 თებერვლამდე გამოაქვეყნონ კ. ნ. ლესელიძის სახელობის სპეცსკოლა-ინტერნატში მიღების პირობები;

— 1979 წლის 20 აპრილამდე გვაცნობონ შერჩეულ კანდიდატთა რაოდენობის შესახებ, ხოლო 5 ივლისამდე წარმოადგინონ ყველა საჭირო ლოკუმინტი შერჩეულ კანდიდატებზე;

— გაფრთხილებულ იქნან სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეები: ვ. ყავლაშვილი, გ. ხოჭოლავა, ს. ცირიკიძე, ღ. ზედგენიძე, ა. გაბრიელიანი, ბ. მინჯია, გ. ქვრივიშვილი, მ. ნარმანია, გ. კურკუმშვილი ი. ჩანქელიანი, გ. დგვარელი, ვ. ბელქანია, ი. მელაძე, მ. კეკელიძე, რომ თუ ისინი უახლოეს დროში გადაჭრით არ გააუმჯობესებენ სკოლებში სამხედრო-პატრიოტული აღზრდის მდგომარეობას და არ უზრუნველყოფენ სამხედრო პროფესიებით მოსწავლე ვაჟთა გარკვეული ნაწილის დაინტერესებას, მათ მიმართ მიღე-

ბული იქნება მკაცრი ადმინისტრაციული ზომები.

2. ჩვანების საშუალო სკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების დირექტორებმა:

— 1979 წლის 15 ოქტომბერის პედაგოგიური საბჭოების სხდომებზე მოისმინონ საკითხი სამხედრო პროფესიების არჩევისათვის გატარებული ღონისძიებების შესახებ;

— დაწვრილებით გააცნონ მოსწავლეებს და მშობლებს სპეც-სკოლა-ინტერნატში მიღების პირობები, განუმარტონ მათ ამ ახალი ტიპის სასწავლო დაწესებულებების მიზანი და ამოცანები, ვრცლად და საფუძვლიანად გააცნონ აღსაზრდელთათვის დაწესებული უპირატესობანი და შეღავათები;

— სამხედრო საქმით დაინტერესებული, საბჭოთა ოფიცირის პროფესიისაღმი სათანადო მიღრეკილების მქონე მოსწავლეთა რიცხვიდან შეარჩიონ ღირსეული კანდიდატები და 1979 წლის 25 ოქტომბელიდან სისტემატურად ჩაატარონ მათთან აღმზრდელობითი მუშაობა, დამატებითი მეცადინეობა და კონსულტაციები რესულ ენაში, მათებითი იქანონია და ფიზიკური შესახებ.

3. გაზეთმა „სახალხო განათლებაში“ (ამხ. ნ. შეელიძე) გამოაქვეყნოს სკოლა-ინტერნატში მოსწავლეთა მიღების პირობები, აგრეთვე პროპაგანდისტული ხასიათის მასალები იმ კურსდამთხვერებულთა შესახებ, რომლებიც წარმატებით სწავლობენ სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების უმაღლეს სამხედრო სასწავლებლებში.

4. დაწყებითი სამხედრო მომზადების განყოფილებამ (ამხ. ა. ორახელაშვილი) ქმედითი კონტროლი დააწესოს ამ ბრძანების შესრულებაზე და შედეგები პერიოდულად მომახსენოს.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგის 1978 წლის 2 ნოემბრის გადაწყვეტილება.

მინისტრი

ო. გივალაძე

ПРИКАЗ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ

ГРУЗИНСКОЙ ССР № 743

3 ноября 1978 года

О выполнении приказа Министерства просвещения Грузинской ССР от 16 марта 1978 года за № 205 об укомплектовании контингента учащихся Республиканской специализированной средней школы-интерната им. Героя Советского Союза, генерала-полковника К. Н. Леселидзе

Отмечаю, что отделы народного образования и школы республики проделали определенную работу по укомплектованию контингентом учащихся спецшколы-интерната им. К. Н. Леселидзе, в результате чего в школу-интернат были зачислены 212 учащихся. Особенно хорошо поработали отделы народного образования городов Тбилиси, Гори, Зугдиди, а также Адигенского, Ахметского, Қаспского, Мцхетского и Сачхерского районов. Из отмеченных городов и районов в спецшколу-интернат были приняты 115 учащихся.

Отделы народного образования ряда городов и районов (Кутаиси, Поти, Амбролаури, Лентехи, Аспиндза, Ахалкалаки, Боржоми, Гардабани, Гори, Зугдиди, Қазбеги, Они, Орджоникидзе, Терджола, Цаленджиха, Ҷхалтубо, Чохатаури) не выполнили предусмотренные приказом требования, в результате чего из вышеуказанных городов и районов в этом году в спецшколу-интернат им. К. Н. Леселидзе не было зачислено ни одного ученика. Это обстоятельство свидетельствует о том, что во многих школах республики на должном уровне не стоит профориентационная работа по вовлечению учащейся молодежи в военные училища. Отделы народного образования не предъявляют должной требовательности к руководителям и педагогическим коллективам школ в этом вопросе.

Приказываю:

1.1. Министрам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, заведующим отделами народного образования городов и районов республики:

— обеспечить подбор достойных кандидатов в спецшколу-интернат им. К. Н. Леселидзе, с учетом условий приема учащихся, надлежащей организаторской и разъяснительной работой, за что персональную ответственность возложить на директоров школ;

— до 30 декабря с. г. провести специальные совещания директоров восьмилетних, средних школ и школ-интернатов с участием представителей местных военных комиссариатов и родительских комитетов, на которых тщательно рассмотреть настоящий приказ и условия приема учащихся в спецшколу-интернат им. К. Н. Леселидзе;

— при отделах народного образования создать комиссии, которые умело будут руководить своевременным подбором соответственно подготовленных кандидатов;

— в местной прессе до 25 февраля 1979 года опубликовать условия приема учащихся в спецшколу-интернат им. К. Н. Леселидзе;

— до 20 апреля 1979 года сообщить Министерству о количестве подобранных кандидатов, а до 5 июля представить все необходимые документы на них;

— предупредить заведующих отделами народного образования: В. Кавлашвили, Г. Хочолава, С. Цирикидзе, Д. Зедгинидзе, А. Габриеляна, Б. Минджаи, Г. Квривишвили, М. Нармания, Г. Куркумули, И. Чанкселиани, Г. Дгварели, В. Белкания, И. Меладзе и М. Кекелидзе, что если они в ближайшее время решительно не улучшат состояние военно-патриотического воспитания в школах по обеспечению заинтересованности определенной части учащихся юношей военной про-

фессией, то в отношении их будут приняты строгие административные меры.

2. Директорам восьмилетних, средних школ и школ-интернатов:

— до 15 февраля 1979 года на заседаниях педагогических советов заслушать вопрос о проведенных мероприятиях среди учащихся по выбору ими военных профессий;

— подробно ознакомить учащихся и их родителей с условиями приема в спецшколу-интернат, разъяснить им цели и задачи учебного заведения нового типа, шире и основательно ознакомить их с установленными для воспитанников спецшколы преимуществами и льготами при поступлении их в высшие военно-учебные заведения страны;

— из числа учащихся, заинтересованных военным делом и имеющих соответствующие склонности к профессии советского офицера подбирать достойных кандидатов и с 25 февраля 1979 года систематически проводить с ними соответствующую воспитательную работу, а также дополнительные занятия и консультации по русскому языку, математике и физике.

3. Газете «Сахалх ганатлеба» (тов. Н. Швелидзе) периодически опубликовывать условия приема учащихся в школу-интернат, а также материалы о выпускниках спецшколы, успешно обучающихся в высших военно-учебных заведениях Вооруженных сил Советского Союза.

4. Отделу начальной военной подготовки (тов. А. Орахелашвили) установить действенный контроль за выполнением настоящего приказа и о результатах докладывать периодически.

Основание: решение коллегии Министерства просвещения Грузинской ССР от 2 ноября 1978 года.

Министр

О. КИНКЛАДЗЕ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს

1978 წლის 4 ნოემბრის

Ց Ր Ջ Ա Յ Ո Ւ Յ Ա   № 746

հցեսթղթօյն սաղամուսա და դաշտից հեռաց 1977—1978
սասწազլու թլու Շեղեցնեბուս და Թոմանարց սասწազլու թլու
ամուգանցնեბու Շեղեցնեბ

სალამოსა და დაუსწრებელ სკოლებში ახალგაზრდა შრომელთა
სწავლისა და აღზრდის საქმეს საფუძვლად დაედო სკკპ ცენტრალუ-
რი კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1977 წლის
დეკემბრის დადგენილება „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოს-
წავლეთა სწავლებისა და აღზრდის და შრომისათვის მათი მომზადე-
ბის შემდგომი სრულყოფის შესახებ“ და სსრ კავშირისა და საქართ-
ველოს სსრ მასწავლებელთა 1978 წლის ყრილობების შედეგში შემუშა-
ვებული რეკომენდაციები.

1977 და 1978 წლებში გრძელდებოდა სიღამოს სკოლების რეორგანიზაცია და რაიონული დაუსწრებელი სკოლების ქსელის გაფართოება, რაც 21 რაიონში განხორციელდა, რის შედეგად რესპუბლიკაში ამჟამად 196 სკოლიდან 86 დასწრებულ-დაუსწრებელი და დაუსწრებელი სკოლაა. სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტებისა და ჯგუფების რიცხვი 1978 წელში წინა წელთან შედარებით 215-ით გაიზარდა და 1438-ს შიაღწია, რამაც შესაძლებელი გახდა ახალგაზრდების სწავლებაში ჩაბმა საცხოვრებელი და სამუშაო აღგილების გათვალისწინებით. გატარებულ ღონისძიებათა შედეგად მოსწავლეთა რიცხვი 58660-დან მიმდინარე წელს 62100-დე გაიზარდა. 1977 წელს გეგმა 111%-ით, ხოლო მიმდინარე წელს 103,5%-ით შესრულდა. წინა წელთან შედარებით სკოლებიდან მოსწავლეთა არასაპატიო მიზეზით გასვლა 6,8%-დან 6,1%-დე შემცირდა. ამ ტიპის სკოლები დაამთავრა 12663 ახალგაზრდამ, წინა 1976 წელთან შედარებით 1853 კაცით მეტმა. მოსწავლეთა აკადემიური მოსწრება 89,4%-დან 91,5%-დე გაიზარდა.

განსაკუთრებული ყურადღება ექცეოდა სწავლების ხარისხის უმაღლესი ღლებას, მუშაობასთან სწავლების ურთიერთშეთავსების პირობების შექმნას და გაუმჯობესებას. ამ მიზნით ახმეტის, ლანჩხუთის, ახალ-ქალაქისა და სხვა სკოლებში დაინერგა სწავლების ახალი რეჟიმი (სასესიო სისტემა). წელს ახლი რეჟიმით მუშაობენ ქ. თბილისძეს, ახალციხის, ბოგდანოვეისა და სხვა რაიონების სკოლები.

სახალხო განათლების ბევრმა საქალაქო და რაიონულმა განყოფილებამ საღამოსა და დაუსწრებელმა სკოლებმა განამტკიცეს ურთიერთობა პროფესიულ და კომერციულ ორგანიზაციებთან, სამრეწველო და სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებთან, ისინი გონივრულად იყენებენ პარტიული და საბჭოთა ორგანოების დახმარებას და აღწევენ მომუშავე ახალგაზრდების სწავლებისადმი საყოველთაო ზრუნვის ატმოსფეროს შექმნას. ბოლო დროს მკვეთრად გაიზარდა საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების დირექტორებისა და პედაგოგიური კოლექტივების ავტორიტეტი. რესპუბლიკაში ფართოდ გაიშალა მოძრაობა დევიზით — „ყოველ ახალგაზრდა მშრომელს—საშუალო განათლება“. პროფესიულ, კომერციულ ორგანიზაციებთან და სახალხო განათლების ორგანოებთან ერთად ამ მუშაობაში სულ უფრო აქტიურად ებმებიან დარგობრივი სამინისტროები და უწყებები. ყოველწლიურად ჯამდება დათვალიერების შედეგები და ისახება სათანადო ღონისძიებები.

1977 წლის შედეგების მიხედვით რესპუბლიკა დაჯილდოვდა საკავშირო პროფსაბჭოს, კომერციულის ცკ-ისა და სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს გარდამავალი წითელი ღროშით. საქართველოს პროფსაბჭოს, საქ. ალექ ცკ-ისა და განათლების სამინისტროს გარდამავალი ღროშა გადაეცა ქ. ჭიათურას, ახმეტისა და გორის რაიონებს, ხოლო აჭარის ასს რესპუბლიკაში იგი სამჯერ ზედიშედ მოიპოვა და მუდმივად მას გადაეცა. სხვადასხვა სახის საკავშირო და რესპუბლიკური ჯილდოები დაიმსახურა 28 პედაგოგიურმა და საწარმოთა კოლექტივმა, სახალხო განათლებისა და სხვა სისტემის 100-მდე მუშავმა.

სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა საღლეისო მოთხოვნათა დონეზე გარდამნეს ახმეტის, გორის, გურჯაანის, მახარაძის, ყვარლის, ორჯონიქიძის, საგარეჯოს, ჩხოროწყუს რაიონების, ქ. ჭიათუ-

რისა და სხვა სკოლების პედაგოგიურმა კოლექტივებმა. მუშაობის კარგ მაგალითებს იძლევიან აგრეთვე ქ. თბილისის, აფხაზეთისა და აჭარის ასს რესპუბლიკების, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქ. ქუთაისის, თელავის, წულუკისის, ხობის, ცხაყაისა და სხვა რაიონების მთელი რიგი სკოლების დირექტორები და მასწავლებლები.

სათანადო მუშაობა მიმდნარეობდა რესპუბლიკაში სწავლა-აღზრდის მოწინავე მეთოდების გავრცელების, აგრეთვე სკოლებისადმი მეთოდური დახმარებისა და კონტროლის გაუმჯობესებისათვის. რაიონული სკოლების სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტების და გზუფების მუშაობაზე დადგებითი გაელენა მოახდინა მათ საქმიანობაში დღის სკოლების დირექტორებისა და პედაგოგიური კოლექტივების აქტიურად ჩამხამ.

მიუხედავად აღნიშნულისა, მომუშავე ახალგაზრდების სწავლებაში სერიოზული ნაკლოვანებებია. ბევრგან დამაქმაყოფილებლად არ სრულდება საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის 1976 წლის აპრილის დადგენილება „რესპუბლიკაში მომუშავე ახალგაზრდების საშუალო განათლების მდგრადირობისა და მისი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ“, აგრეთვე საკავშირო და საქართველოს მასწავლებელთა ყრილობების რეკომენდაციები. სკოლების მნაშენელოვან ნაწილში სუსტად მიმდინარეობს სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა, მეცადინეობები ხშირად დაბალ დონეზე და უინტერესოდ ტარდება, შესუსტებულია შინასასკოლო კონტროლი და მომთხვევნელობა, აღმოფხვრილი არ არის ლიბერალიზმისა და ფორმალიზმის შემთხვევები. ამის შედეგია მოსწავლეთა ცოდნის დაბალი დონე და მეცადინეობის გაცდენის ხშირი შემთხვევები. გასული სასწავლო წლის ბოლოს იმავე კლასში დატოვებულ იქნა 4692 მოსწავლე. ზოგან ძალზე დაბალია აკადემიური მოსწრება. 1977—1978 სასწავლო წელს მოსწავლეებს გაცდენილი აქვთ სულ 1446393 აკადემიური სათი, შერის 753413 არასპატიო.

რიგ ქალაქება და რაიონში წლობით არ სრულდება მოსწავლეთა კონტინგენტის სახალხო მეურნეობის გეგმა. მიმდინარე ხუთწლედის არც ერთ წელიწადს ეს გეგმა არ შესრულებულა ქ. ქ. რუსთავში, ქუთაისში, მცხეთის, ქ. თბილისის თქონიმბრისა და საქართველოს რაიონებში.

ბოლო ორ წელიწადში ვერ შესრულეს გეგმები ქ. ტყიბულში, ამბროლაურის, ასპინძის, ახალციხის, მთიანეთის, წალკის რაიონებში, ხოლო მიმდინარე წელს გეგმა ორ შესრულდა 21 ქალაქსა და რაიონში, მათ შორის ქ. ქ. თბილისში, ფოთში, გორში, ტყიბულში, ზუგდიდში, ზესტაფონის, ვანის და სხვა რაიონებში. ისევ ხშირია სკოლებიდან მოსწავლეთა გასვლის შემთხვევები. გასულ სასწავლო წელს არასაპატიო მიზეზით 3906 მოსწავლემ მიატოვა სწავლა, განსაკუთრებით ხშირია ეს შემთხვევები ქ. ქ. თბილისის, რუსთავის, ტყიბულის, მცხეთის რაიონის, აფხაზეთის ასსრ რესპუბლიკის და სხვა სკოლებში.

ყოველივე ეს გამოწვეულია ერთის მხრივ განათლების განყოფილებების არაგულისხმიერი დამკიდებულებით მოსწავლეთა კონტინენტის დაგეგმვისადმი და მეორე მხრივ მოსწავლეთა კონტინენტის დაკომპლექტების და მისი შენარჩუნების ღონისძიებათა შესახებ განათლების სამინისტროს მითითებების შეუსრულებლობით. ნაცვლად ხანგრძლივი და თანამიმდევრული მუშაობისა, ზოგან მხოლოდ აგვისტო-სექტემბერში იწყება სკოლების დაკომპლექტებისათვის ზრუნვა, რაც ნაჩეარევად ხდება და აღარ ხერხდება კონტინენტის შენარჩუნება.

დიდი ხარვეზია ის ,რომ გასულ სასწავლო წელს საღამოს სკოლების მეთერმეტე კლასელთა 156%-მა ვერ დაამთავრა სკოლა და ვერ მიიღო ატესტაცია, ხოლო რვა კლასი ვერ დაამთავრა 17,8%. ეს მაჩვენებლები განსაკუთრებით დაბალია ასპინძის, ბოგდანოვკის, ახალქალაქის, ლენტეხის, ბორჯომის, ამბროლაურის რაიონების, აგრეთვე ქ. ქ. ფოთისა და რუსთავის სკოლებში

აღსანიშნავია სახალხო განათლების ზოგიერთი განყოფილების მიერ მომუშავე ახალგაზრდების სწავლების საქმისადმი ზერელე დამუკიდებულება. განყოფილებათა გამგეების, ინსპექტორებისა და მეთოდისტების ერთი ნაწილი ჯერ კიდევ ღრმად ორ არის ჩახედული მომუშავე ახალგაზრდების სწავლების თავისებურებებში, რაც უარყოფით გავლენას ახდენს მოზრდილთა სკოლების საქმიანობაზე. ასტორმაა, რომ მთელი რიგი ხარვეზები ახასიათებს ასპინძის რაიონის, ქ. ქ. გორის, რუსთავის, ქუთაისის, წყალტუბოს ზონის, თბილისის

ზოგიერთი რაიონის საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების მშვიდებელი და მასახურებულ და ზოგიერთ სხვა რაიონში სახალხო განაფლული სკოლების მარგანები და სკოლების პედაგოგიური კოლექტივები არ იჩენ ინიციატივას, ვერ იყენებენ ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანოების დახმარებას, საჭირო კონტაქტებს ვერ მყარებენ სამრეწველო და სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებთან, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან, რის შედეგადაც სათანადოდ ვერ წყვეტენ მათ წინაშე დასახულ ამოცანებს.

ჯერ კიდევ სუსტია საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზა, ხოლო მის გასამტკიცებლად საკმაოდ არ ზრუნავენ ადგილებზე. საკუთარი შენობა მხოლოდ 43 სკოლის გააჩნია. მუშაობისათვის საჭირო პირობებს არ უქმნიან ამ სკოლებს დღის სკოლების შენობებშიც. ბევრგან სათანადოდ არაა მოწყობილი სასწავლო კაბინეტები, სწავლების პროცესში ნაკლებად იყენებენ თვალსაჩინოებას, ხელსაწყოებს, ცალკეული საგნების სწავლებისას ჯეროვანი ყურადღება არ ექცევა თეორიული მასალის დაკავშირებას მოსწავლეთა პრაქტიკულ საქმიანობასთან.

მიუხედავად განათლების სამინისტროს არაერთგზის მითითებისა, ზოგან არ ზრუნავენ მოზრდილთა სკოლების კვალიფიციური პედაგოგიური კადრებით დაკომპლექტებისათვის. ხდება ძირი, რომ ამ სკოლებში იგზავნებიან ისეთი კადრები, რომლებიც თავს ვერ ართმევენ არსებულ სიძნელეებს და შლიან მუშაობას.

ქ. გორში, მარნეულის, ასპინძისა და სხვა რაიონებში სათანადო დონეზე არ დგას მეთოდური მუშაობა მასწავლებლებთან, ბევრგან ნაკლებად ზრუნავენ მათი დახელოვნებისათვის. სახალხო განათლების მთელი რიგი განყოფილებები არ ატარებენ საჭირო ღონისძიებებს მოზრდილთა სკოლებში სწავლისა და აღზრდის მთლიან პროცესში პედაგოგიური კოლექტივების აქტიურად ჩაბმისათვის. სათანადოდ ვერ იყენებენ მოსწავლეთა კოლექტივის თვითაღზრდის მიზნით, საზოგადოებრივი აქტივობისა და ინიციატივის განვითარებისათვის. აღმზრდელობით მუშაობაში არსებული ხარვეზებით აიხსნება მოსწავლეთა მიერ საზოგადოებრივი წესრიგისა და სამართალდარღვევის შემთხვევები, შრომითი საქმიანობისაგან თავის არიდება.

აღნიშნულიდან გამომდინარე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამუნიციალურო მინისტრებმა მომუშავე ახალგაზრდების და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

— გააძლიერონ ყურადღება და განახორციელონ პრაქტიკული ღონისძიებანი მომუშავე ახალგაზრდების საღამოსა და დაუსწრებელ სწავლებაში ჩამდისათვის;

— იზრუნონ სახალხო განათლების ორგანოებისა და საღამოს სკოლების საწარმოებთან, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან, ერთობლივი მუშაობის მოწინავე გამოცდილების ფართოდ გავრცელებისა და დანერგვისათვის, კიდევ უფრო ფართოდ გაშალონ მოძრაობა დევიზით „ყოველ ახალგაზრდა მშრომელს — საშუალო განათლება“;

— შეტი ინიციატივა გამოიჩინონ და აქტიურად გამოიყენონ ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანოების დამარება და მხარდაჭერა მომუშავე ახალგაზრდების სწავლებისადმი საყოველთაო ზრუნვის ატმოსფეროს შესაქმნელად, აქტიურად განახორციელონ ცხოვრებაში პარტიისა და მთავრობის მითითებანი მოზრდილთა სკოლების საქმიანობის შემდგომი სრულყოფისათვის:

— განამტკიცონ საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლები დირექტორების, მათი მოადგილეების, მეთოდისტებისა და მასწავლებელთა კადრებით, სისტემატური დამარება და კონტროლი გაუშიონ მათ მუშაობაში, იზრუნონ კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის, გააუმჯობესონ მეთოდური მუშაობა, გააძლიერონ მომთხველობა;

— მიიღონ გადამჭრელი ზომები საღამოსა და დაუსწრებელ სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ღონის შემდგომი ამაღლებისათვის. ამასთან, მტკიცედ იხელმძღვანელონ სკოლის შესახებ სკკ ცკ-ისა და მინისტრთა საბჭოს 1977 წლის 22 დეკემბრის აღდგენილებით და მასწავლებელთა III საკავშირო ყრილობის რეკომენდაციებით;

— ზოგადი განათლების მიღებასთან ერთად სერიოზული ყურადღება მიაქციონ მოსწავლეთა პროფესიული კვალიფიკაციის

ამიღლებას, რაც საწარმოებთან, მეურნეობებთან ერთობლივად უნიკალურად და განხორციელდეს;

— მიაღწიონ საშეფო მუშაობის გაფართოებას ისე, რომ თვითეულ სკოლას ყავდეს შეტი ორგანიზაცია, ყველგან იყოს შექმნილი სკოლების ხელშემწყობი კომისიები, ფართოდ გაიშალოს საწარმოებსა და მეურნეობებში საღამრიგებლო საქმიანობა.

— იზრუნონ საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების, სასწავლო-საკონსულტაციო პუნქტებისა და ჯგუფების ქსელის უფრო რაციონალურად განლაგებისა და მისი შემდგომი გაფართოებისათვის. საწარმოებთან, მეურნეობებთან შეთანხმებით წინასწარ განსაზღვრონ და შემოიღონ სწავლების უფრო მიზანშეწონილი რეჟიმი, რაც შრომასთან სწავლის შეთავსების უკეთეს შესაძლებლობას იძლევა;

— დასახონ და განახორციელონ პრაქტიკული ღონისძიებანი საღამოს და დაუსწრებელი სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზის შემოდგომი განმტკიცებისათვის. სრულ წესრიგში მოიყვანონ ამ სკოლების შენობები, შეავსონ საჭირო ავეჯით და ინვენტარით, დროულად მოამარაგონ მოსწავლეები სახელმძღვანელოებით, შექმნან სკოლებში წიგნების ფონდი; მუშაობისათვის ნორმალური პირობები შეუქმნან ამ სკოლებს მასობრივი სკოლების შენობებში;

— უზრუნველყონ საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების მოსწავლეთა კონტინგენტის სახალხო მეურნეობის გეგმების აუცილებელი შესრულება და კონტინგენტის შენარჩუნება. ამ საქმეში მტკიცედ იხელმძღვანელონ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს შესაბამისი მითითებით. მომავალში არ დაუშვან განათლების სამინისტროში კონტინგენტის გეგმების წარმოდგენა წინასწარი საფუძვლიანი გაანალიზების გარეშე; დაგეგმვა აწარმოონ სახალხო საბჭოების, საგეგმო და სტატისტიკური ორგანოების მონაცემების მიხედვით.

2. საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების დირექტორებმა უზრუნველყონ სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის სწორი ორგანიზაცია, მიაღწიონ თითოეული გაქვეთილისა და კონსულტაციის მაღალ იდეურ-პედაგოგიურ ღონეზე ჩატარებას; მასწავლებ-

ლებმა მიაღწიონ იმას, რომ მოსწავლებმა შესასწავლი მასალები და გადადად, გაკვეთილზე შეითვისონ;

— გადამჭრელი ზომები მიიღონ მეცადინეობის არასაპატიო მიზე-ზით გაცდენებისა და სკოლებიდან მოსწავლეთა გასვლის აღსაკვე-თად. ამ მიზნით ყოველდღიური კონტაქტები დაამყარონ საწარმოებ-თან, მეურნეობებთან, მოსწავლეთა მშობლებთან;

— გააძლიერონ შინასასკოლო კონტროლი და მეთოდური დახმა-რება მასწავლებლებისადმი; აამაღლონ მომთხვეველობა, არ დაუშვან ლიბერალიზმის, თვალის ახვევის შემთხვევები;

— სრულ წესრიგში იქონიონ სასკოლო დოკუმენტაცია. მუშაო-ბაში მტკიცედ იხელმძღვანელონ განათლების სამინისტროს რეკომენ-დაციებით და მითითებებით, არ დაუშვან სკოლებში მოსწავლეთა მი-ღების წესების დარღვევა;

— გააუმჯობესონ მოსწავლეთა შორის იდეურ-აღმზრდელობითი მუშაობა, სერიოზული ყურადღება მიაქციონ სამართლებრივი ცოდ-ნის დონის ამაღლებას.

3. არადამაყმაყოფილებლად ჩაითვალოს მომუშავე ახალგაზრ-დობის სწავლების საქმეში 1977—1978 სასწავლო წელს ქ. ტყიბუ-ლის, ქ. რუსთავის ასპინძის, ამბროლაურის, ბოგდანოვკის, ლენტე-ხის, რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებისა და საღამოს სკოლების მუშაობა.

4. მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურმა, თბილისის, ქუთაისის, სოხუმის, ბათუმის, ცხინვალისა და თელავის ინსტიტუ-ტებმა სერიოზული ყურადღება მიაქციონ საღამოსა და დაუსწრებელ სკოლებში მომუშავე მასწავლებლების კვალიფიკაციის ამაღლებას, მტკიცედ დაიცვან ამ საკითხზე სსრ კავშირის განათლების სამინის-ტროს 1974 წლის 28 იანვრის № 12 — მ წერილში მოცემული მო-თხოვნები.

5. განათლების სამინისტროს საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების მოსწავლეთა კონტინგენტი რაიონებისა და ქალაქების მიხედვით დაგეგმოს რესპუბლიკის საგე-გმო ორგანოების მონაცემების საფუძველზე.

6. ეს ბრძანება განიხილონ სახალხო განათლების განყოფილებებისა და სკოლების პედაგოგიური საბჭოების სხდომებზე, ადგილობრივი პირობების გათვალისწინებით დასახონ და განახორციელონ ქმედითი ღონისძიებანი მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1978 წლის 2 ნოემბრის გადაწყვეტილება.

მინისტრი

ო. ჩინელაძე

ПРИКАЗ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ

ГРУЗИНСКОЙ ССР № 746

4 ноября 1978 года

Об итогах 1977-1978 учебного года и задачах текущего учебного года в вечерних и заочных школах республики

В основу дела обучения и воспитания молодых тружеников в вечерних и заочных школах положены декабрьское 1977 года постановление ЦК КПСС и Совета Министров СССР «О дальнейшем совершенствовании обучения, воспитания учащихся общеобразовательных школ и подготовки их к труду» и рекомендаций, выработанные съездами учителей СССР и Грузинской ССР (1978 г.).

В 1977 и 1978 гг. продолжалась реорганизация вечерних школ и расширение сети районных заочных школ. Она проведена в 21 районе, в результате чего в настоящее время в республике из 196 школ 76 являются очно-заочными и заочными. Количество учебно-консультационных пунктов и групп в 1978 г., по сравнению с предыдущим годом, возросло на 215 и достигло 1.438, что обусловило возможность вовлечения молодежи в обучение по месту работы и жительства. В результате проведенных мероприятий количество учащихся в текущем учебном году возросло с 58.660 до 62.100. В 1977 г. план выполнен на 111%, а в текущем году на 103,5%. По сравнению с прошлым годом выбытие из школы учащихся по неуважительной причине сократилось с 6,8% до 6,1%. Школы данного типа окончили 12.663 человека, т. е. на 1.853 больше чем в прошлом 1977 г. Академическая успеваемость учащихся возросла с 89,4% до 91,5%.

Особое внимание уделялось повышению качества обучения, созданию и улучшению условий для совмещения учебы с работой. С этой целью в Ахметской, Ланчхутской, Ахалка-

лакской и других школах внедрен новый режим учебы (сессионная система). В текущем учебном году по новому режиму работают некоторые школы г. Тбилиси, школы в Ахалцихе, Богдановке и других районах.

Многие городские и районные отделы народного образования, вечерние и заочные школы укрепили связь с профсоюзными и комсомольскими организациями, промышленными и сельскохозяйственными предприятиями, хозяйствами. Они умело используют помочь партийных и советских органов и добиваются создания атмосферы всеобщей заботы об обучении работающей молодежи. За последнее время резко повысился авторитет вечерних и заочных школ, директоров и педагогических коллективов. В республике широко развернуто движение под девизом «Каждому молодому труженику — среднее образование». В эту работу совместно с профсоюзными, комсомольскими организациями и органами народного образования все более активно вовлекаются отраслевые министерства и ведомства. Ежегодно подыскиваются результаты этого смотра и намечаются соответствующие мероприятия.

По итогам 1977 года республика награждена Переходящим Красным знаменем ВЦСПС, ЦК ВЛКСМ и Министерства просвещения СССР. Переходящее знамя Совпрофа Грузии, ЦК ЛКСМ Грузии, и Министерства просвещения республики вручено г. Чиатура, Ахметскому и Горийскому районам и Аджарской АССР, трижды подряд завоевывавшей знамя, оно передано на вечное хранение. Различные Всеобщие и Республиканские награды заслужили 28 педагогических и производственных коллективов, около 100 работников системы народного образования и других отраслей.

На уровень современных требований подняли учебно-воспитательную работу педагогические коллективы школ Ахметского, Горийского, Гурджаанского, Махарадзевского, Кварельского, Орджоникидзевского, Сагареджойского, Чхоро-

цкийского районов, города Чиатура и др. Хороший пример работы показывают также директора и учителя ряда школ г. г. Тбилиси и Кутаиси, Абхазской и Аджарской АССР, Юго-Осетинской АО, Телавского, Цулукидзевского, Хобского, Цхакаевского и других районов.

Надлежащая работа проводилась в республике по распространению передовых методов обучения и воспитания, оказанию школам методической помощи и осуществлению контроля. Положительное влияние оказано на работу районных школ, учебно-консультационных пунктов и групп, активное вовлечение в их деятельность директоров и педагогических коллективов дневных школ.

Несмотря на указанное, в обучении работающей молодежи имеются серьезные недостатки. Во многих местах неудовлетворительно выполняется постановление ЦК КП Грузии от 6 апреля 1976 г. «О состоянии в республике среднего образования работающей молодежи и мерах по его улучшению», а также рекомендации последних съездов учителей СССР и Грузинской ССР. В значительной части школ слабо поставлена учебно-воспитательная работа, занятия часто проводятся на низком уровне, неинтересно, ослаблены внутришкольный контроль и требовательность, не изжиты случаи либерализма и формализма. Следствием этого является низкий уровень знаний и частые случаи пропусков занятий. В конце прошлого учебного года оставлены в том же классе 4.692 учащихся. Кое-где очень низка академическая успеваемость. В 1977-1978 учебном году учащимися пропущено 1.466.393 академических часа, из них 753.413 — по неуважительной причине.

В некоторых городах и районах гсдами не выполняется народнохозяйственный план набора контингента учащихся. Ни в одном году текущей пятилетки этот план не выполнялся в гг. Рустави, Кутаиси, Мцхетском, Октябрьском и Заводском районах г. Тбилиси.

За последние два года не выполнили план в г. Ткибули,

Амбролаурском, Аспиндзском, Ахалцихском, Маяковском, Цалкском, районах, а в текущем году не выполнили плана в 21 городе и районе, в том числе в г. г. Тбилиси, Поти, Гори, Ткибули, Зугдиди, Зестафонском, Ванском и др. районах. Все еще часты случаи выбытия учащихся из школ. В прошлом учебном году по неуважительной причине оставили учебу 3.906 учащихся. Особенно часты эти случаи в г. г. Тбилиси, Ткибули, Мцхетском районе, Абхазской АССР и других школах республики.

Все это вызвано с одной стороны отсутствием должного внимания со стороны органов народного образования к делу планирования контингента учащихся, а с другой — невыполнением указаний Министерства просвещения ГССР о мерах по комплектованию и сохранению контингента учащихся. Вместо длительной и последовательной работы, некоторые школы комплектуются в августе и сентябре, что ведет к спешке, а в результате не сохраняется контингент.

Большим недостатком является то, что в прошлом учебном году из числа учащихся одиннадцатых классов не окончили школу и не получили аттестат 15,6%, восьмые классы не окончило 17,8% учащихся. Эти показатели особенно низки в школах Аспиндзского, Богдановского, Амбролаурского районов, а также в г. г. Поти, Рустави.

Следует отметить поверхностное отношение некоторых отделов народного образования к делу обучения работающей молодежи. Часть заведующих отделами народного образования, инспекторов и методистов все еще не разбирается в особенностях обучения работающей молодежи, что отрицательно сказывается на деятельности школ. Этим обусловлен ряд недостатков в работе некоторых вечерних и заочных школ Аспиндзского района, г. г. Гори, Рустави, Кутаиси, Цхалтубской зоны, а также некоторых районов г. Тбилиси. В указанных и ряде других районов органы народного образования, школы не проявляют инициативы, не используют помощи местных партийных и советских органов, не налаживают дол-

жных контактов с общественными организациями, предприятиями, хозяйствами и, естественно, не выполняют поставленных перед ними задач.

Все еще слаба учебно-материальная база вечерних и заочных школ, о её укреплении недостаточно заботятся на местах. Собственные здания имеют только 43 школы. Не создают необходимых для работы условий и в помещениях дневных школ. Во многих местах не оборудованы, должным образом, учебные кабинеты, в процессе обучения мало используется наглядные пособия, не уделяется должное внимание увязыванию теоретического материала с практической деятельностью учащихся.

Несмотря на неоднократные указания Министерства просвещения, кое-где не заботятся об укомплектовании школ взрослых квалифицированными педагогическими кадрами. Бывает и так, что в эти школы направляются кадры, которые не справляются с имеющимися трудностями и проваливают работу.

В г. Гори, Марнеульском, Аспиндзском и других районах не поставлена на должный уровень методическая работа с педагогами. Во многих местах мало заботятся о повышении мастерства учителей. Целый ряд отделов народного образования не принимает должных мер для активного вовлечения педагогических коллективов в единый процесс обучения и воспитания учащихся. Не используются соответствующим образом коллективы учащихся с целью самовоспитания, повышения общественной активности и инициативности. Недостатками, имеющимися в воспитательной работе школ, объясняются и случаи нарушения учащимися общественного порядка, уголовных преступлений, уклонения от общественно полезного труда.

Исходя из вышеизложенного,

приказываю:

1. Министрам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, заведующим Юго-Осетинским областным, городскими

и районными отделами народного образования:

— усилить внимание и осуществить практические мероприятия для вовлечения работающей молодежи в вечернюю и заочную учебу;

— распространять и внедрять передовой опыт совместной работы органов народного образования и вечерних школ с предприятиями и общественными организациями. Еще шире развернуть движение под девизом — «Каждому молодому труженику — среднее образование»;

— проявлять в работе больше инициативы и активно использовать помощь и поддержку местных партийных и советских органов для создания атмосферы всеобщей заботы об обучении работающей молодежи, активно проводить в жизнь указания партии и правительства о совершенствовании деятельности школ взрослых;

— укреплять вечерние и заочные школы кадрами директоров, их заместителей, методистов и учителей. Оказывать им в работе систематическую помощь и контроль, заботиться о повышении их квалификации, улучшить методическую работу, усилить требовательность;

— принять решительные меры для дальнейшего повышения уровня учебно-воспитательной работы в вечерних и заочных школах. Твердо руководствоваться постановлением ЦК КПСС и Совета Министров СССР от 22 декабря 1977 года о школе, рекомендациями III съезда учителей СССР;

— уделять серьезное внимание тому, чтобы в школах учащиеся одновременно с общим образованием повышали свою профессиональную квалификацию, что должно осуществляться совместно с предприятиями и хозяйствами;

— добиться расширения шефской работы с тем, чтобы у каждой школы имелась шефствующая организация, везде были созданы комиссии по содействию школе, широко развернуть на предприятиях и в хозяйствах наставничество;

— заботиться о более рациональной дислокации сети вечерних и заочных школ, учебно-консультационных пунктов и

групп и осуществлять мероприятия для ее дальнейшего расширения. Согласовывая с предприятиями и хозяйствами, определить и ввести наиболее удобный режим обучения, который бы создавал лучшую возможность совмещения учебы с трудом;

— наметить и осуществить конкретные мероприятия по дальнейшему укреплению учебно-материальной базы вечерних и заочных школ. Привести в полный порядок здания этих школ. Пополнить необходимым инвентарем и мебелью, своевременно обеспечить учащихся учебниками. Создать в школах библиотечный фонд книг, обеспечить нормальные условия работы в помещениях дневных школ;

— обеспечить обязательное выполнение народнохозяйственных планов набора и сохранения контингента учащихся вечерних и заочных школ. В этом деле твердо руководствуясь соответствующими указаниями Министерства просвещения ГССР. Не допускать в будущем представления в Министерство просвещения планов без предварительного глубокого анализа со стороны зав. отделами народного образования. Планирование производить на основании данных народных советов, плановых и статистических органов.

2. Директорам вечерних и заочных школ обеспечить в школах правильную организацию учебно-воспитательного процесса, добиться проведения каждого урока и консультаций на высоком идеально-педагогическом уровне. Учителя должны добиться того, чтобы ученики изучаемый материал, в основном, усваивали в процессе урока;

— принять все меры для искоренения пропусков занятий и выбытия учащихся из школ. С этой целью наладить постоянные контакты с предприятиями, хозяйствами, родителями учащихся;

— усилить внутришкольный контроль и методическую помощь учителям, повысить требовательность. Не допускать случаев либерализма и очковтирательства;

— полностью упорядочить школьную документацию. Твер-

до руководствоваться в работе рекомендациями и указаниями Министерства просвещения. Не допускать нарушения правил приема учащихся в школу;

— улучшить среди учащихся идеально-воспитательную работу. Серьезное внимание уделять повышению правового воспитания учащихся.

3. Считать неудовлетворительной проведенную работу за 1977-78 учебный год по обучению работающей молодежи отделов народного образования и вечерних школ г. г. Ткибули, Рустави, Аспиндзского, Амбролаурского, Богдановского, Лентехского районов.

4. Центральному, Тбилисскому, Кутаисскому, Сухумскому, Батумскому, Цхинвальскому и Телавскому институтам усовершенствования учителей серьезное внимание уделять повышению квалификации учителей, работающих в вечерних и заочных школах. Строго соблюдать требования по этому вопросу, содержащиеся в письме Министерства просвещения СССР от 28 января 1974 года № 12-М.

5. Планово-финансовому Управлению Министерства просвещения Грузинской ССР планировать контингент учащихся вечерних и заочных школ по районам и городам, опираясь на данные плановых органов республики.

6. Настоящий приказ обсудить на заседаниях Советов отделов народного образования и педагогических советов школ, учитывая местные условия, наметить и осуществить действенные мероприятия для дальнейшего улучшения работы.

Основание: решение коллегии Министерства просвещения ГССР от 2 ноября 1978 года.

Министр

О. КИНКЛАДЗЕ

გადაწყვეტილება — რუსული და უნციური ენების სწავლების სრულ-
კოფის მიზნით პედაგოგიური ექსპერიმენტის მიმღინარეობის შესახებ 3

ბრძანება № 671 — რესპუბლიკის სპეცსკოლებისა და სკოლა-ინტერნა-
ტების აღსაზრდელთა მხატვრული ოვითმოქმედების დათვალიერების შე-
დეგების შესახებ 5

Приказ № 671 — о результатах смотра художественной само-
деятельности воспитанников специшкол и школ-интернатов рес-
публики 9

გადაწყვეტილება — კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის ორგა-
ნიზატორთა რესპუბლიკური მიზნობრივი სემინარის შედეგების შესახებ 12

Решение — о результатах Республиканского целевого семинара
организаторов внеклассной и внешкольной работы 18

გადაწყვეტილება — რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებსა
და სხვა საბავშვო დაწესებულებებში 1978—1979 სასწავლო წლის და-
წყების შედეგების შესახებ 25

Решение — о начале 1978-1979 учебного года в общеобразова-
тельных школах и других детских учреждениях республики 38

ბრძანება № 742 — მოსწავლე-აგტომბილისტთა X საკავშირო შეჯიბ-
რებაში საქართველოს სსრ ნაკრები გუნდის მონაწილეობისა და XI საკავში-
რო შეჯიბრებისათვის მზადების შესახებ 51

Приказ № 742 — об участии сборной команды Грузии в X Все-
союзных соревнованиях шольников-автомобилистов и подготовке
к XI Всесоюзным соревнованиям 54

ბრძანება № 743 — საბჭოთა კავშირის გმირის, გენერალ-პოლკოვნიკ
კ. ნ. ლესელიძის სახელობის რესპუბლიკური სპეციალიზებული საშუალო
სკოლა-ინტერნატის მოსწავლეთა კონტინგენტით დაკომპლექტების თაობა-
ზე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1978 წლის 16 მარტის
№ 205 ბრძანების შესრულების შესახებ 57

Приказ № 743 — о выполнении приказа Министерства просве-
щения Грузинской ССР от 16 марта 1978 года за № 205 об уком-
плектовании контингента учащихся Республиканской специализиро-
ванной средней школы-интерната им. Героя Советского Союза,
генерала-полковника К. Н. Леселидзе 60

ბრძანება № 746 — რესპუბლიკის საღმოსა და დაუსწრებელ სკოლებში
1977—1978 სასწავლო წლის შედეგებისა და მიმღინარე სასწავლო წლის
ამოცანების შესახებ 63

Приказ № 746 — об итогах 1977-1978 учебного года и задачах
текущего учебного года в вечерних и заочных школах республики 72